

- **SMoK i vårsolens glans**
sid 6-7
- **Nu styr Åse i konserthuset**
sid 10

Kultur SMoCKAN

Nr 2 April 2000

Utgiven av Sveriges Musik- & Kulturskoleråd - SMoK

- **Problem blir möjligheter**
sid 14-15
- **Ministern som ville spela**
sid 27

KULTURSMOCKAN

CEWE-FÖRLAGET
893 80 BJÄSTA
TEL: 0660-26 61 00
FAX: 0660-22 05 17

ANSVARIG UTGIVARE
Stefan Andersson
0660-825 22
stefan.ason@telia.com

REDAKTÖR
Ulf Eklund
0660-29 91 17
ulf.eklund@faceit.se

ANNONSANSVARIG
Jan Dylicki
0660-26 61 05
jan.dylicki@cewe.se

REPRO
PRODUKTION
TRYCK

CEWE-Förlaget/Daus, Bjästa

MEDVERKANDE
I DETTA NUMMER
Per Sjöberg

Nils-Gunnar Nilsson
Daniel Hellström
Jonas Andersson
Vicea Hallberg
Torgny Hammarstrand
Tomas Saar

OMSLAGSFOTO:
creativ collection

SMoK
Svenska
Musik- och Kulturskolor

Kultursmockan utges av samrådsorganet för
Sveriges musik- och kulturskolor, SMoK

Kultursmockan nästa nummer: v. 23.
Manusstopp för annonser: 26 maj.

**Tipsa
Smockan!**

Tel: 0660-29 91 17
070-643 93 31
Ulf Eklund

S-kongressen, EMU och EMU

Det kändes gott, att härom veckan från läktarplats i Folkets Hus i Stockholm, blicka ut över drygt 2000 styrande politiker. Socialdemokraterna hade samlats till extra partikongress. Mest gott kändes det för att allas uppmärksamhet de första invigningsminuterna riktades mot musikanter och dansare från delar av Stockholms läns kommunala musik och kulturskolor. Kongressdeltagarna bjöds på en väl avvägd och mycket välregisserad scenshow fylld med färg, form och ljudsprakande inslag.

Där fanns ett enormt pressuppbåd som bevakade varje rörelse från Göran Persson, Ingvar Carlsson, Marita Ulvskog, Ingegerd Wernersson och alla de övriga s-topparna. Men också alla ombud från hela Sverige och tillika en stor grupp internationella gäster.

Med andra ord, en perfekt arena för musik- och kulturskoleungdomarna. SMoK passade tillfället att parkera bland utställarna, bredvid Systembolaget, så många blev besöken vid montern.

De flesta som besökte montern ville ge stöd och beröm till musik- och kulturskolan i allmänhet, men i synnerhet berätta från sina egna kommuners förträffliga verksamheter.

Det som främst lockade pressen var förstås EMU-frågan. Därför gjorde SMoK klart en gång för alla sitt ställningstagande. SMoK är sedan många år tillbaka medlem i EMU, något som också deklarerades från utställningsmontern.

Vid ett tillfälle kom TV3-teamet rusande för ett expertutlåtande från ja-sidan. Något förvirrade blev de när SMoK-tjänstemännen

redogjorde för den Europeiska MusikskoleUnionens viktiga verksamhet.

Nöjd med arrangemanget i stort var kongressgeneralen Christa Löwl som tillkännagav att det som oroadde henne mest var om kulturinslagen med alla barn skulle klaffa i tid innan statsministern skulle invigningstala.

[Signature]
STEFAN ANDERSSON

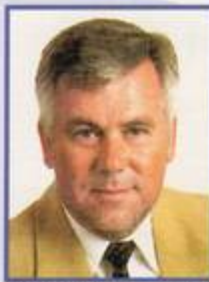
INNEHÅLL

i detta nummer

Ledare.....	2	Efter ett år.....	10	Festivalen på Nalen.....	25
Kort från SMoK.....	3	Obligatoriskt frivilligt.....	11	Kulturnytt.....	26
Rehabilitera dig hos Susanne.....	4	Insändare.....	12-13	Porträttet.....	27
Konferera mera.....	6-7	På besök i Falun.....	14-15		
Ambassadör Berghagen.....	8	Projekt blev arbetsform.....	18		

Rikskonferensen i Karlstad blev en succé!

– Av Per Sjöberg, Ordförande SMOk –

Årets Musik- och Kulturskola är korad.

Grattis Vänersborg! Ni kommer att bli en stor inspirationskälla för många kommuner som nu vill besöka er och studera Vänersborg på både bredden och längden.

Det sägs då och då att det är omöjligt att tävla i de estetiska ämnena. Om konsekvensen av ett sådant resonemang skulle vara att vi konsekvent avstår från att utse vinnare och goda exempel, ja då har vi tveklöst gått miste om två av de viktigaste förutsättningarna för utveckling, nämligen förebilder och utmanare!

Det är min stora förhoppning att tävlingen Årets Musik- och Kulturskola kommer att fortsätta under många år och att tävlingen blir ett måste för alla skolor som drivs av en strävan att ständigt utvecklas.

Lyft fram alla goda exempel och låt dessa bli ledstjärnor för andra.

Kanske är det dags att tänka till redan nu om just din musik- eller kulturskola skall vara med och kämpa om den hedervärda titeln Årets Musik- och Kulturskola 2001.

Örebro och Krokom fick juryns hederspris.

Ett stort TACK till Svenska Musikrådet som är arrangör för priset.

Utnämnd till ambassadör för SMOk och för Musik- och Kulturskolorna i Sverige blev ingen mindre än en av våra allra mest folkkära artister, Lasse Berghagen. I uppdraget som ambassadör ingår att på alla möjliga och ibland omöjliga sätt (!), verka för en så positiv utveckling som möjligt av våra musik och kulturskolor.

"Jag vill också bli underhållen när jag blir gammal", sa Lasse vid sitt tacktal.

Visst, det är precis så det ligger till. Musik- och Kulturskolorna lägger grunden för både det professionella och amatörkulturlivet. Utan den grunden kan det bli ganska tyst på ålderdomshemmen och även på andra platser.

Levande kultur behövs även i Nora!

Till sist så kan jag inte låta bli att förundra mig över att Nora kommun i Örebro län lägger ner sin Musikskola.

Denna vackra stad som på sin hemsida talar om att "vi människor behöver levande kultur".

Det är inte SMOks roll att kritisera enskilda kommuners beslut men ibland är det svårt att låta bli.

Samverkan mellan konstarter

Finns det bara en Danshögskola i Sverige? Ja det gör det och den finns i Stockholm. Men dans och teater är de konstarter som ökar allra mest på våra kulturskolor enligt enkäten för i år.

Det är roligt med tanke på att dans är en förhållandevis liten konstart i Sverige. Dans är inget obligatoriskt ämne i grundskolan.

Genom projekt som pågår i grundskolor blir dansen mer och mer betydelsefull för alla och inte bara för de redan frälsta! Dansundervisningen i gymnasieskolan på de estetiska programmen har också lyft fram danskonsten i Sverige. Stefan Andersson skrev i förra Smockan om "Kilprojektet - Konstarterna i lärandet" och "KSMprojektet - Kreativ skolmiljö" (det senare är ett SMOk-projekt).

De båda projekten har stora beröringspunkter där de olika konstarterna ska samverka med de andra ämnena i skolan och hjälpa till att göra lärandet till något positivt. Vi är på väg att hitta en modell där alla barn förhoppningsvis får hålla på med de olika konstarterna som en naturlig del i lärandet.

De elever som har ett extra behov av att uttrycka sig och förkovra sig inom dansen kan ofta göra det inom den frivilliga undervisningen i kulturskolan för att sedan söka sig till något estetiskt gymnasium.

På Danshögskolan finns möjlighet efter antagningsprov att utbilda sig till danspedagog, dansare, koreograf, folkdansare eller dans terapeut. Hösten år 2000 utökas danspedagogutbildningen på Danshögskolan till fyra år i stället för tre.

Enligt Jannie Berggren som är utbildningsledare på danspedagogutbildningen, blir det mycket bättre för studenterna eftersom utbildningen på tre år har varit mycket hårt pressad. Dessutom kommer det att finnas valbara kurser och därigenom får studenterna möjlighet att välja en egen dans- och lärarprofil under utbildningens gång. Det finns två professorer på Danshögskolan.

Erna Grönlund är professor i danspedagogik och dansterapi för barn och även utbildningsledare för dansterapiutbildningen. Margaretha Åsberg är professor i koreografisk komposition. Nämnden för konstnärligt och vetenskapligt utvecklingsarbete på Danshögskolan stödjer även pedagogiskt utvecklingsarbete och forskning i mera traditionell mening. I det senare fallet har det varit samarbetsprojekt med angränsande institutioner vid olika universitet eller med andra högstskolor.

Viveca Hallberg

Smockan lägger kulturpuzzel

- medlemmar i SMOk
- Senast anslutna medlemmar
- Kommuner som saknar musik/kulturskola

STOR-GÖTEBORG

STOR-STOCKHOLM

STOR-MALMÖ

Antalet medlemmar i SMOk har ökat till att i dag omfatta 205 kommuner. Nya kommuner är Herrljunga, Ljungby och Skurup. Gå med och lägg din bit till kartan. För ett starkare kultursverige!

HON LAGAR

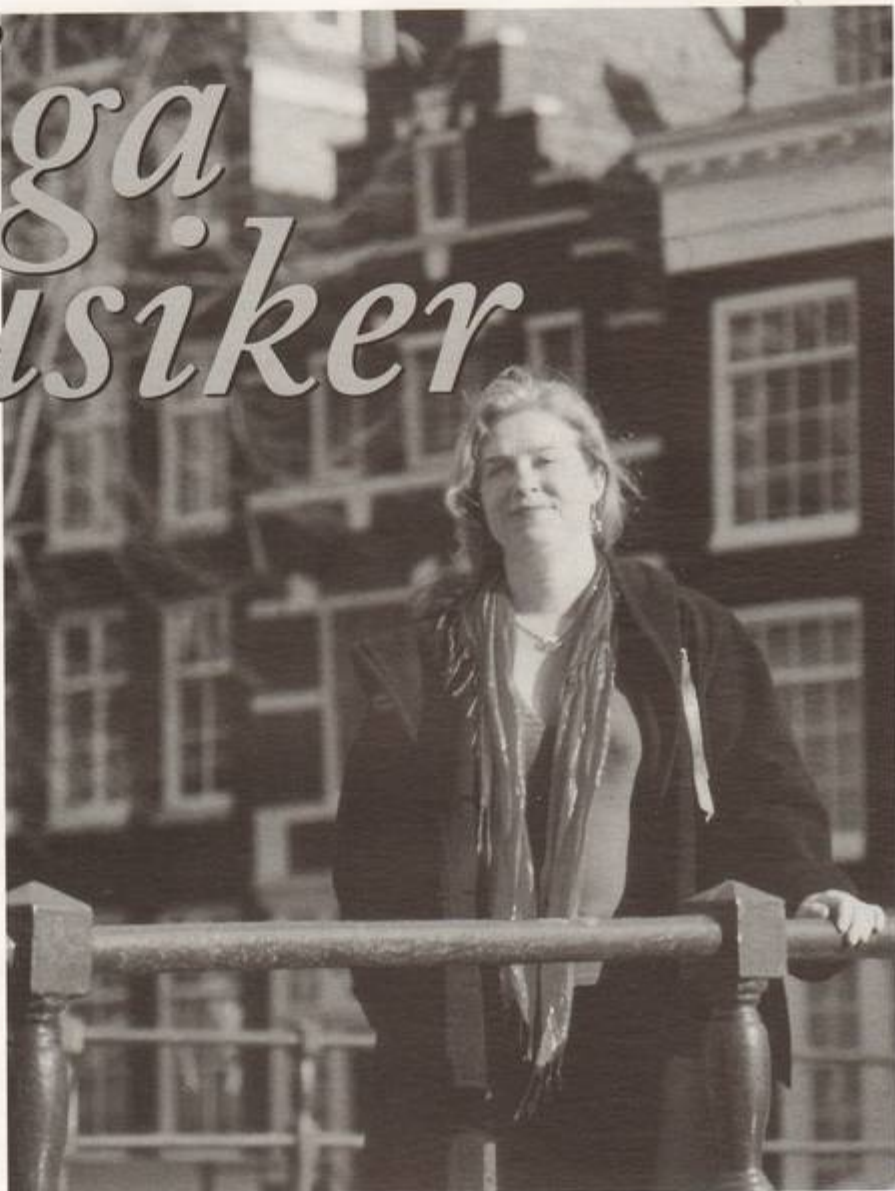
trasiga musiker

-Av Ulf Eklund-

*Susanne Lindberg –
det låter hur svenskt
som helst.*

*Men Sverige är nume-
ra ganska avlägset och
hemma, för Susanne,
är istället Amsterdam.
Där driver hon en
praktik som riktar sig
till musiker med olika
yrkesskador.*

*- Jag blandar indi-
viduellt arbete med
arbete i grupp, berättar
hon.*

Glädje är det självklara målet med musik, men för ganska många är det målet svårt att nå. Susanne Lindberg driver sedan ett par år tillbaka en egen praktik i Amsterdam där hon behandlar professionella musiker med problem.

Att i ord beskriva vad Susanne Lindberg sysslar med är en ganska svår uppgift. Men vi gör ett försök:

- Det är lättast om jag beskriver de resultat jag når, säger Susanne. Fysiskt har min behandling, när vi har jämfört med andra, alltså gett bättre resultat.

Även psykiskt jobbar Susanne med olika sorters problem.

- Musiker med scenskräck är ofta det mest aktuella. Jag vägleder mina klienter redan under den första sessionen att försöka umgås med rädslan på ett annat sätt. Min metod påminner om hypnoterapi, men det är inte tal om någon hypnos, fortsätter hon.

MÅNGA ÅRS STUDIER

Susanne Lindbergs bakgrund är tio års studier på konservatorienivå. Hon har studerat såväl i Sverige som utomlands och har även undervisat i närmare 20 år. Efter utbildningen på Musikhögskolan i Stockholm fortsatte studierna i Holland.

- De behandlingar jag ger är baserade på Zei-Tai. Dessutom har jag under fyra års tid intensivt fördjupat mig i det undermedvetna, säger Susanne och fortsätter:

- Förutom min utbildning är min viktigaste kvalifikation studier som kan jämföras med en läkare som själv haft varje sjukdom.

PROVAT PÅ SIG SJÄLV

Susanne Lindberg baserar sitt arbete på utbildning, egna studier och erfarenheter. Hon har med andra ord provat ut mediciner och behandlingar på sig själv – och tillfrisknat. Nu genomför hon terapi, ger individuella lektioner och behandlingar och arrangerar regelbundet kurser och workshops.

I juli ger hon kurser i Dalarna för professionella och blivande musiker, musiklärare och amatörer.

- Det blir första gången som jag presenterar det här i Sverige, berättar hon.

Kurserna innehåller de fysiska, mentala och emotionella aspekterna av att musicera. Aspekter som är av stor betydelse för musikundervisningen och för den individuella utvecklingen som musiker.

Cassels konserthus

Bergslagens kammersymfoniker - Sveriges orkesterförbund

Orkesterläger i Cassels,

Grängsberg, 15 - 23 juli, 3 symf.konserter, dirigent Morten Ryeland-Sörensen

Stravinskij, Eldfågeln, Tjajkovskij, Symfoni nr 6, Arutjunjan, Trumpetkonsert, Mahler, Adagietto Purcell, Villa-Lobos, sänger, Tippet, Fanfar för brass, R Strauss, Svit för 13 blåsare.
G Nyström, Partita för flöjt, harpa och str. Kamarmusikaften, dansafton. Sektionsinstruktörer.

Upplys John Björklund, Älvg 6, 714 30 Kopparberg, arb 0223-442 50, hem 0580-713 64, fax 0580-713 66, program på begäran. E-post john.bjorklund@ljusnarsberg.mail.telia.com
Anm.avg 200 kr till pg 72 79 62-3 senast 14/6. Förtäggning hotell + vandrarhem flerbäddss-rum, enkelrum 200 kr tillägg/natt. Avgift 3.500 SEK inkl logi, mat. Rabattmöjligheter. 70 deltagare.
Med stöd av Ludvika kommun, Västmanlandsmusiken, Dalarnas kulturråd, m fl.

Sola sken på SMoK-konferensen

-Av Ulf Eklund-

GUSTAF FRÖDING HOTEL & KONFERENS

Sveriges Musik- och Kulturskoleråds rikskonferens blev på nytt ett lyckat arrangemang.

Den 29-31 mars samlades flertalet av landets skolledare, inom musik- och kulturskolan, på Hotel Gustaf Fröding i utkanten av Karlstad.

SMoK-ordföranden Per Sjöberg inledde millenniets första rikskonferens med att nämna tre viktiga delar i föreningens verksamhet:

Det nationella uppdraget; arbetet med att hitta former för ett mer integrerat samarbete mellan musik/kulturskola och grundskola, projektet Kreativ skolmiljö samt ledarutbildningen CLS - chef, ledare, strateg. - Men vi har även, sedan fjolårets konferens i Halmstad, utökat antalet tjänstemän och i

dag har vi två heltidsanställda i organisationen, fortsatte Per Sjöberg.

Därefter tog föreläsningarna vid och för de 162 deltagarna inledde sociologen Troed Troedsson med funderingar kring då-, nu- och framtid. Christina Doctare pratade om ungdomars hjärnstress och musikens makt och innan den första konferensdagen var över hann Anders Lundquist berätta om kvalitetsmätning i offentlig verksamhet.

RIKLIKT INNEHÅLL

Konferensens andra dag innehöll ett lika rikligt innehåll som den första. Journalisten och den tidigare kulturattachén i Polen, Mika Larsson, förmedlade sina intryck av det numera gränslösa Europa och om att våga ta språnget. Och eftermiddagen fylldes med "Kulturen i världen" signerat Birgitta Andersson varvat med parallella seminarier.

Kvällen blev en höjare i ordets rätta bemärkelse där Lasse Berghagen och Vänersborgs Musikskola fick centrala roller (se annan artikel) och under rikskonferensens avslutande dag föreläste Ungdomsstyrelsens projektledare, Edna Erikson, om unga människors rätt till kultur. Tarik Saleh hakade på i samma anda och uppmärksammade åhörarna om att unga människor inte kopplar av med kultur utan "lever kultur". Konferensdagarna kryddades med allehanda branschutställningar och ett imponerande uppträdande av kulturskolan i Eslöv - fjolårets vinnare av utmärkelsen "Årets Musik- och Kulturskola".

- Reaktionen är nästan uteslutande positiva. Hela 71 procent av deltagarna är mycket nöjda med konferensen, sa Britta Gustafsson, utvärderingsansvarig.

Så här tycker vi om Rikskonferensen:

Benkt-Åke Nilsson, Härryda:
- Det blir en stark 9:a. Konferensen innehöll intressanta föreläsningar och det är viktigt att delta för att knyta kontakter.

Lars Tull, Eskilstuna:
- Jag ger den en 8:a. Det är oerhört viktigt att träffa kollegor och utbyta erfarenheter.

Jan Allan Persson, Vaggeryd:
- En 8:a blir det. Hemma i kommunen är vi skolledare inom musik- och kulturskolan ganska ensamma. Därför är det här ett utmärkt tillfälle att ta del av och dela med sig av idéer.

SMoK-konferensen innehöll mer än teoretiska föreläsningar...

Tord Fredriksson

Christina Doctare

Mika Larsson

Anders Lundquist

Britt-Marie Tholsson, mötessekreterare, och Torgny Hammarstrand mötesordförande under SMoK:s årsmöte.

Christina Flyborn Bergman, Täby:
- Jag delar ut en 8:a. Det är jätteviktigt att vi träffas kontinuerligt och dessutom är det väldigt trevligt.

Solleritt Bladh, Västerås:
- Jag tvekar inte, det får bli en 10:a. Det här är ju en av få möjligheter för skolledare inom musik- och kulturskolan att träffas och ta del av intressanta föreläsningar. Dessutom är det ett trevligt avbrott från vardagen.

Förnyat förtroende för Sjöberg

-Av Ulf Eklund-

Per Sjöberg.

Så heter, även i fortsättningen, ordföranden för Sveriges Musik- och Kulturskoleråd. SMoK:s årsmöte var en del i rikskonferensen och Sjöberg, till vardags kulturskolechef i Karlskoga, var samlad, men glad:

-Tack för förtroendet.

Till mötesordförande valdes Torgny Hammarstrand, Hörby, och årsmötets sekreterare blev Lerums Britt-Marie Tholsson. Marie-Anne Jonson, Sundsvall, och Viveka Hallberg, Solna, avtackades efter ett förtjänstfullt arbete och den nya styrelsen fick följande utseende:

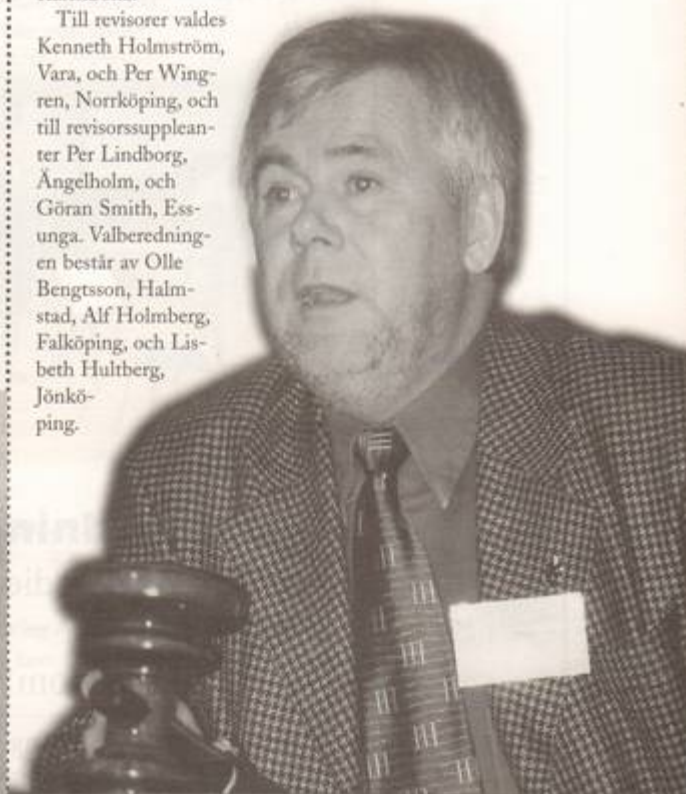
Ordförande: Per Sjöberg, Karlskoga.

Ordinarie ledamöter: Kent Larsson, Örebro, Lisa Lundqvist, Kalmar, Pierre Fahlström, Karlsborg, Britta Gustafsson, Vellinge, Håkan Sandh, Solna, Stefan Boklund, Västerås.

Suppleanter: Thorbjörn Jakobsson, Kiruna, Monica Karsbrink Löfbom, Luleå, Bo Lennart Johansson, Botkyrka, Agneta Modigh, Ljusdal, Erling Nordlund, Piteå, Lenny Mostberg, Karlskrona.

Till revisorer valdes Kenneth Holmström, Vara, och Per Wingren, Norrköping, och till revisorssuppleanter Per Lindborg, Ängelholm, och Göran Smith, Essunga. Valberedningen består av Olle Bengtsson, Halmstad, Alf Holmberg, Falköping, och Lisbeth Hultberg, Jönköping.

Per Sjöberg,
omvald
ordförande

Här har du årets SMoK-ambassadör. Under rikskonferensen i Karlstad fick Lasse Berghagen den ärofyllda utmärkelsen. Foto: Stefan Andersson

” Jag vill själv bli underhållen när jag blir gammal ”

Berghagen

—årets SMoK-ambassadör

—Av Ulf Eklund—

Inför företrädare från cirka 150 kommuner kröntes Lasse Berghagen, under SMoK-kongressen i Karlstad, till årets SMoK-ambassadör.

Lasse var glad och mycket stolt över utnämningen:

— Det här var verkligen en trevlig upplevelse och en stor ära för mig.

Lasse Berghagen behöver knappast någon vidare presentation. Det är ett välkänt ansikte och en stor musikprofil i Sverige som under senare år mest gjort sig känd för alla minnesvärda sommarkvällar på Skansen.

Utnämningen får han för det engagemang och stöd han genom åren visat bland annat genom att föra fram sitt ställningstagande för musik- och kulturskolan i sina TV-program. Ett ställningstagande som, enligt honom själv, inte varit konstruerat — istället fullt naturligt och självklart då han gång efter annan får bevis på musik- och kulturskolornas enorma betydelse.

För ungdomars utveckling i allmänhet och i synnerhet för ungas möjligheter att utöva konstformer.

LYFTA FRAM DET SJÄVKLARA

I deklarationen för utmärkelsen står bland annat, att vara SMoK-ambassadör är att vara ambassadör för barn och ungdomars rätt att lära och uppleva konst i alla dess former. SMoK-ambassadören ska närhelst det är lämpligt, lyfta fram och argumentera för detta så självklara som dock ständigt måste försvaras i vårt samhälle.

Det blir inga problem för den nyutnämnde SMoK-ambassadören:

— När jag blir gammal vill jag själv ha möjligheter att bli underhållen, säger Lasse Berghagen och skrattar.

Från Håkan Hagegård till Viba Femba...

Musikinredning för alla.

Notställ, stolar, podiesystem och tillbehör.

Kvalitet rakt igenom!

Bison
PRODUKTER AB

Högelian, 672 91 Årjäng • Tel 0573-510 10 • Fax 0573-510 15 • E-mail: till@bison.se

Foto: Stefan Andersson

Vilken cirkus!

I Norge pågår sedan ett tiotal år skolutvecklingsprojektet Positiv Skolmiljö. Projektet ska stimulera samverkan mellan grundskolan och musikskolan. Under tre år samarbetar olika skolor under kursdagarna och i vardagen på hemmaplan. Efter projektiden arrangeras upplevelseseminarier i syfte att uppdatera kunskaper och hålla kvar den entusiasm som deltagarna byggt upp.

Smockan besökte ett upplevelseseminarium som samlat cirka 70

lärare i Horten söder om Oslo. Kursdagarna kan lätt sammanfattas i ord som glädje och samhörighet.

Cirkusskola under ledning av Ivanir Hasson Olsen var ett av de festligaste teman denna gång och den avslutningsföreläsning som lärarna så generöst bjöd på kan knappast leda till annat än en mer positiv skolmiljö.

Stefan Andersson

SK 893 c:a 38,50 SEK

ÄNGLAVÅR!!

Ängladusch

Fyra sånger för diskantkör av ANN-CATRIN WULFF
Näktergalen, Trollpackan, Ängladusch och Kärleksförklaring - m.a.o. en trall (på flera språk!), en kuslig låt, en duschransa i polska-takt och en finstämd bön.

Våralåtar

för manskör

Arr. ERIC SKARBY
Sexton sånger i ett fräsigt, ibland svängande eller gungande vårpotpurri - alltid sjungande!

SKG 10061 c:a 23,50 SEK

KÖRPRISMA

Adolf Fredriks sångbok

Efterföljaren till succéböckerna för blandad kör resp. för diskantkör - båda a cappella; här är ännu en samling för diskantkör *men med piano!* Arbetar Din kör med en bred repertoar? Här finns den samlad: femtio sånger från Pergolesi, Purcell, och Mozart över folkvisa till Ellington, Beatles och Benny Andersson.

Körpartitur c:a 163,00 SEK CG 7138K

Partitur c:a 337,50 SEK CG 7138P

SK-GEHRMANS
MUSIKFÖRLAG

SK-Gehrmans Musikförlag AB, Box 6005, SE-102 31 STOCKHOLM
order: 08-610 06 10 fax: 08-610 06 26 order@sk-gehrmans.se

- Om du hade frågat mina föräldrar, så hade dom nog sagt att jag är en ovanligt musikalisk person. Musiken och dansen fanns i kroppen från första stund.

Det säger Åse Hedström, 49 år, norskfödd tonsättare och sedan några månader ny vd för Stockholms konserthus med bl.a. Kungliga Filharmoniska Orkestern. Efter en framgångsrik karriär som kompositör och musikadministratör i hemlandet är

"Det är ett härligt hus"

-Av Nils-Gunnar Nilsson-

Åse trivs som konserthusets vd

Åse nu chef för det kanske mest prestigefyllda hemvistet för klassisk musik i Sverige.

- Det är ett härligt hus, säger hon med eftertryck, och jag är hemskt glad över att vara här.

Det är inte helt vanligt att konstnärer också är duktiga administratörer?

- Nej, det är nog ganska ovanligt, men det är samtidigt en kombination som är mycket efterfrågad.

FÖRSTA KVINNLIGA CHEFEN

Åse är konserthusets första kvinnliga chef, men några speciella förväntningar känner hon inte på grund av detta.

- Det är klart att jag saknar kvinnliga kollegor, säger hon. Men jag är van att vara ensam kvinna på den här typen av chefsposter. Det skulle dock vara väldigt berikande rent yrkesmässigt att ha fler kvinnor i centrala positioner inom musiklivet.

- Man har blivit mycket mer observant på situationen under senare tid. Det finns en större vilja i dag att låta även duktiga kvinnor komma fram.

Har du lätt för att få folk med dig?

- Jag tror att jag utstrålar en entusiasm och jobbgärsläge som smittar av sig. Det tror jag att man måste ha som chef, inte minst på en musikinstitution.

KVALITET SOM LOCKAR

Landstinget är huvudfinansierare för Konserthusets verksamhet och enligt Åse Hedström är grundfinansieringen tryggad för den närmaste fyraårsperioden. Men hur lockar man en ny ungdomlig publik till den klassiska musiken?

- Med kvalitet, säger Åse. Det visar sig att även ungdomar lockas av kvalitet. Våra tonsättarfestivaler lockar exempelvis en jättestor ungdomspublik. Och det kommer också yngre människor på abonnemangskonserterna, även om "50 plus-generationen" är i majoritet.

40 000 BARN PER ÅR

Konserthuset har sedan Johannes Norrby:s tid en fin barnverksamhet med produktioner som 40 000 barn årligen får ta del av.

- Det är väldigt roligt och betyder mycket för den framtida rekryteringen, säger Åse. Det är alltså inte så att den klassiska musiken sakta håller på att tyna bort?

- Nej, tvärt om. Det är jag helt övertygad om. Aldrig har den klassiska musiken varit mer tillgänglig än i dag.

MUSIKSKOLORNA JÄTTEVIKTIGA

Åse Hedström ser en stor roll för musik- och kulturskolorna när det gäller att fostra en ny klassisk musikgeneration.

- Musikskolorna är jätteviktiga för t.ex. rekryteringen av musiker till symfoniorkestrarna. Det är helt enkelt ovärderligt. Här måste man gå in och verkligen se till att musikskolorna får tillräckligt med medel, så att de kan fördjupa och förstärka sin verksamhet.

- Det är sorgligt när man går in och skär i dessa verksamheter för att spara pengar. På längre sikt är det förödande.

INLEDNING MED MERSMAK

I drygt nio månader har Åse nu basat över konserthusets verksamhet och hon tycker själv att det är en period som ger mersmak.

- Jag är mycket nöjd med mitt första säsongsprogram, säger hon. Och vi har hittat en ny chefsdirigent, Alan Gilbert, som har alla egenskaper som behövs för att ytterligare profilera Filharmonikerna.

- Min ambition är att Konserthuset och Filharmonikerna skall vara ett kraftcentrum i svenskt kulturliv och i det europeiska musiklivet. Vi ska hålla den konstnärliga fanan högt, fylla huset med liv och bli en attraktiv mötesplats för såväl publik som orkester och solister.

FORTBILDNING 2000

För din kompetensutveckling hittar du bl a:

Dans 27-28/5 Afrikansk dans, hip-hop, improvisation, metodik m m
Pop/rock/soul 13-16/6 Spel, metodik, arrangemang & improvisation
Cubase/Band in a Box 13-14/6 Grundkurs i dessa program
Musik i skolan 13-14/6 Lektionstips, ensemblespel, rytmik, drama
Musik med förskolebarn 7-8/9 Rytmik & metodik, sånger, ramsor, rytmer
Körledning fyra lördagar under hösten. Repetitionsteknik, dirigering

Uppdragsutbildning

Fortbildningskurserna ges också som uppdragsutbildning på hemorten. Kan anpassas efter önskemål. Kontakta SMI för kursupplägg!

Ensembleledning 80 p Dirigerings- & partiturstudier Sista ansökn.dag 1/5

Beställ vårt fortbildningsprogram - Finns på vår hemsida www.smi.se

Stockholms Musikpedagogiska Institut

Box 26164 100 41 STOCKHOLM Tel 08-611 05 02 Fax 08-611 52 61 E-post smi@smi.se

Obligatorisk kulturskola

Unik försöksverksamhet i Vansbro

-Av Nils-Gunnar Nilsson-

för alla upp till 16

I Vansbro kommun startar i höst en försöksverksamhet med obligatorisk kulturskoleverksamhet för alla barn och ungdomar upp till 16 år. I stor politisk enighet har riklinjerna lagts fast och kultursatsningen utgör ett av huvudbenen i kommunens "Vision 2010".

Under 1999 genomfördes en förstudie, där man bl.a. studerade de befintliga estetiska verksamheterna och alla de styrdokument som finns i form av t.ex. kommunens visioner, läroplaner och uppdrag från regeringen. Det handlar bl.a. om uppdraget att stärka och vidareutveckla kulturen i skolan. Skolverket menar att en förstärkning av estetiska uttrycksätt och inlärningsmetoder är en självklar del i skolutvecklingen.

Agneta Stolpe, som tidigare var biträdande barn- och utbildningschef i Vansbro, utnämndes till projektledare.

- Man satsar i dag på olika saker ute på de enskilda skolorna, säger Agneta. På vissa ställen finns kulturen redan nu med som ett naturligt inslag. Det har förstås mycket att göra med vilka resurser man har i form av personal och utrustning.

ÅTERKOMMANDE VERKSAMHET

Varje elevgrupp kommer att få del av kulturskoleverksamheten under minst en åttaveckorsperiod varje läsår. De olika ämnena, som musik, dans, bild, drama och teater återkommer sedan ungefär vart tredje år.

- Poängen med den återkommande verksamheten är att man kan utveckla och fördjupa musik- och kulturyttringarna på olika sätt i olika åldrar, säger Agneta. Det blir därmed utvecklande både för eleverna och lärarna.

FEM PERSONER ANSTÄLLS

Fem personer, fördelade på tre heltidstjänster, kommer nu att anställas inom kulturskoleverksamheten i Vansbro.

- Satsningen ska inte bara ses som en prioritering av de estetiska ämnena, säger Agneta. Det är snarare en förstärkning i skolan över huvudet taget.

När kulturpedagogerna kommer ut, ska de arbeta tillsammans med ordinarie personal.

- Det ger en kontinuerlig fortbildning, säger Agneta. Samtidigt får den ordinarie läraren chansen att stiga lite åt sidan och iakttä sin barngrupp, när någon annan leder den. Då upptäcker man nya saker.

LOKALT SAMARBETE

Målsättningen är också att verksamheten ska bedrivas i samarbete med lokala konstnärer, musiker och andra kulturarbetare. Bland annat planeras en årligt återkommande kulturfest.

- En sådan här verksamhet väcker alltid frågor och funderingar, säger Agneta. Det leder förhoppningsvis till att vi hittar nya intressanta former under resans lopp. Kulturskoleverksamheten är en försöksverksamhet under "de tre första åren", som det står i beslutet. Underförstått räknar man alltså med en fortsättning. Förhandlingar om hjälp med en fortlöpande uppföljning och utvärdering pågår med ett antal högsolor.

FINANSIÄRER SÖKES

Kulturskoleverksamheten kommer att kosta cirka 1,4 miljoner kronor per år i drift och man når då 1 200 barn och ungdomar. Verksamheten är till viss del finansierad för hela den treåriga försöksperioden och man söker nu medfinansierare från instanser som stiftelsen Framtidens Kultur och strukturförskott från EU.

En trio som i högsta grad är delaktig i satsningen på en obligatorisk kulturskola i Vansbro, fr.v. Claes Berglind, barn- och utbildningschef, Agneta Stolpe och Ingvar Björk, kultur- och bibliotekschef.

Norrbottens
Musiken
söker

Barn- och ungdomsproducent

En av våra producenter ska vara barnledig från i sommar. Vi söker därför hennes vikarie mellan 21 augusti 2000 och 20 juni 2001. Det är också önskvärt att du kan avsätta några veckor i slutet av juni för att komma in i jobbet före sommaruppehållet.

Arbetsuppgifter:

Du ansvarar för orkestern Norrbottens Ungdomssymfoniker, talangtävlingen Musik Direkt, genomför produktioner med våra egna musiker samt tar initiativ till nya produktioner. Du har dessutom ansvar för den egna verksamhetens budget.

Dina egenskaper:

Vi tänker oss att du har musikpedagogisk utbildning, erfarenhet från ungdomsverksamhet, stora kunskaper om många olika musikgenrer samt ett brett kontaktnät inom musiklivet i Norrbotten.

Vårt arbetstempo är hårt uppdrivet. Därför förväntar vi oss också att du har initiativrikedom, stor förmåga att samarbeta samt hålla många bollar i luften. Dessutom värdesätter vi servicekänsla och hög social kompetens. PC-vana är en nödvändighet.

Upplysningar om tjänsten lämnas av producent Anna Jirstrand Sandlund, tel 0920 23 66 73.

Se även <http://www.norrbottensmusiken.nu> för mer information om vår verksamhet.

Ansökan, med löneanspråk, ställs till Gunnel Karbin, Norrbottensmusiken, Box 972, 971 29 Luleå. Senast 28 april vill vi ha din ansökan.

KOPIERINGSAVTALET - IGEN

Jag är djupt oenig med Olof Bengtsson, både när det gäller hans uppfattning om Bo Isarelssons åsikter i debatten om kopieringsavtalet och hans uppfattning om hur frågorna kring kopieringsavtalet bör hanteras i framtiden.

O.B. tycker mena att problemet i huvudsak består i att det inte går att beställa särtryck och enskilda ex ur större samlingar från förläggarna. Som exempel tar han en stackars elev som måste köpa en hel samling Chopin-etyder fast han (eleven) bara tänkt spela en etyd. Frånsett att Chopin dog 1849 och att hans musik därmed inte är så problematisk när det gäller kopiering, så är det orealistiskt att tänka sig att lärare eller elever skulle rekvirera särtryck/

kopior från förlagen när de kan få dem på minuten i kopieringsrummet. Att arbeta vidare med det dödförklarade Copy mark-systemet verkar inte heller vara någon djärv tanke.

För ett par decennier sedan fanns det en hyggligt fungerande detaljhandel med noter. Eleverna kunde gå till musikaffären och köpa eller beställa det de behövde. Förlag, upphovsmän och musikhandlare fick betalt för sitt arbete. Att göra kopior var så dyrt och krångligt att man inte gjorde fler än nödvändigt. I dag är kopieringsmaskinerna mycket effektiva och lätthanterliga. En väl sorterad och kunnig detaljhandel finns knappast ens i storstäderna. Det finns ett samband mellan nedläggningen av nothandeln

och den alltmer utbredda kopieringen, även om det naturligtvis inte är enda orsaken.

Bo Isarelssons inlägg är avgjort präglade av insikt i ämnet. Jag finner de flesta av hans påståenden träffande och ser rätt så fort faktiskt vara så att många musikskollärdare saknar förståelse och insikt när det gäller tonsättarnas, arrangörernas, läromedelsförfattarnas och förlagens villkor och ser rätt så fort kopieringsavtalet komma på tal. Jag kan förstå att Bo Isarelsson tar till en del lätt raljanta formuleringar. I den här debatten har under lång tid framförts så många ogenomtänkta argument och överdrifter från skolledarhåll att man häpnar.

Några talande exempel återfinns i Smockans spalter. I nr 5/99 skriver Stefan Larsson och Jan Euren att de reagerar "med chock". De beskriver höjningen till 31 kronor per elev och år som ett dräpslag mot musikskolorna: lärare avskedas, elever avvisas osv. Påfallande är den hätska tonen. Göran Smith skriver i samma Smocka en artikel som jag inte riktigt förstår, men det framgår att han är minst lika arg. Anneli Egbo gör en affär av att höjningen är 100-procentig. "Vad hade hänt om kommunen höjt musikskoleavgifterna lika mycket?" frågar sig Anneli och tycker mena att det skulle blivit ett ramaskri. Men ingen skulle reagera om elevavgifterna höjdes från 15 till 30 kronor! Musikskoleavgifterna har höjts gång på gång och ligger som bekant på en nivå där en 100-procentig höjning verkligen skulle vara kännbar. Jämförelsen är orimlig.

Kostnaden för kopieringsavtalet, efter den höjning en del skolledare rasar över, motsvarar normalt under en procent av musikskolebudgeten. Det är ju inte alltid så lätt att klara en skolas budget, men nog är det förvånande om man väljer att strunta i ett centralt avtal för att kunna göra en så marginell besparing.

Det som kopieras mest är "smalare" repertoar som används som komplement till övningsstycken och instrumentalskolor. Särskilt kännbar blir kopieringen först när det gäller nationellt eller nordiskt prä-

glad musik där upplagorna blir små redan på grund av det begränsade spridningsområdet.

Instrumentalskolor kan i vissa fall gå ut i stora upplagor då de oftast inte kopieras utan köps in av varje elev.

Det är alltså det ur förlags- och upphovsmannasympunkt mest sårbara materialet som kopieras mest, vilket leder till att notutbudet snart kommer att i än högre grad styras av stora internationella succéer inom film och musik. Några kanske tycker att det är helt i sin ordning, men jag företräder en kultursyn av annat slag. Det är inte ofta som det kommersiellt storslagna är det mest innehållsrika. Även "smalare" musik skall ges plats.

Vi måste få en mera spridd insikt i villkoren för konstnärligt/hantverksmässigt arbete på det musikteoretiska området. Att komponera eller arrangera musik är något som sker efter samma förutsättningar som motsvarande arbete vokalt eller instrumentalt; d v s det krävs talang, utbildning och övning.

Alla kan inte skriva musik, även om många nu kan skriva tydliga noter på sina datorer. Det är en speciell kompetens, som t ex att spela fagott eller harpa. Och ungefär lika ovanlig.

Jag tror att den okontrollerade kopieringen, förutom att upphovsmännen och musikhandeln går miste om pengar, har negativa effekter på musikskolans verksamhet. Hur ofta får en snabbbrush till kopieringsmaskinen ersätta seriös lektionsplanering? Hur många gånger blir god repertoar förbi-gången därför att det bara väljs ut enstaka, redan välkända, "lätar" ur en samling? Hur många bryr sig verkligen om att studera vad som faktiskt finns att tillgå på marknaden? Det är ju så enkelt att dra kopior ur det man redan har tillgång till hemma eller på skolan.

Det enda konstruktiva förslag jag stött på i debatten i Smockan är Rolf Gunnarssons: Låt eleverna betala. För att låtare förstärka rimligheten i förslaget kan man formulera det så här: Låt även de elever som spelar efter kopior få betala sina läromedel. Eller varför inte baka in alla läromedelskostnader i elevavgifterna och köpa in

www.boras.se

Musikledare

till Borås Musikskola

Musikskolan i Borås har kulturnämnden som huvudman och bedriver frivillig instrumental-, ensemble- och orkesterundervisning för ca 2 000 elever. Dessutom har musikskolan ett omfattande samarbete med förskola, grundskola och gymnasieskola i ett s k köp- och säljförfarande. Budgeten omfattar ca 19,6 miljoner kronor och personalen uppgår till 58 ordinarie anställda. Ledningen består av musikledaren och två biträdande musikledare.

Kulturnämnden har i dagarna fattat ett beslut om att se över möjligheterna att starta kulturskola i Borås inom konstformerna musik, dans, teater, bild, form och design samt litteratur (skrivarskola).

Läs mer om Borås Musikskola på www.boras.se/kultur/musik/musiksko/

Vi söker Dig som

- har väl dokumenterad erfarenhet av arbete i ledande ställning
- är beredd att ta fullt arbetsgivaransvar för verksamheten, vilket bl a omfattar ekonomi- och personalfrågor
- har hög social kompetens och förmåga att entusiasmera, engagera och samarbeta med personal, elever och föräldrar
- har god pedagogisk insikt och ett starkt intresse för att utveckla skolan.

Tjänsten tillträds snarast efter överenskommelse.

Ytterligare upplysningar lämnas av kulturchef Tommy Olsson, tfn 033-35 75 96, och tf musikledare Maria Normell, tfn 033-35 76 43. Företrädare för Lärarförbundets skolledarförening är Ann-Christine Johansson, tfn 033-35 38 37, och för Skolledarna Urban Zander, tfn 033-35 86 89.

Välkommen med Din ansökan till Kulturkontoret, Box 856, 501 15 Borås, senast den 12 maj 2000. Bifoga löneanspråk och referenser. Märk ansökan med ref nr SM1/00.

Borås! Storstadens utbud, småstadens närhet. Föregångare i miljöfrågor. Entreprenöranda. Högskola, stadsteater, museer. Grönka. Billigt att bo, billigt att handla. Snabba kommunikationer. Service. Handelsstaden Borås.

BORÅS KOMMUN

(till rabatterade priser?) läroböcker och bredvidböcker centralt?

En annan idé som SMoK kunde föra in i diskussionen, om man anser att notkostnaden är för hög: Skapa "SMoK-förlaget". Att mångfaldiga noter är som bekant lättare och billigare än någonsin.

Vi utbildar unga människor i musik och lär dem att läsa och tolka musikens språk, den fantastiska notskriften. Det borde vara lika självklart att det fanns välförsedda notbibliotek som att det finns litterära bibliotek.

Jag för en gång fram mitt gamla förslag om regionala musikbibliotek. De kunde vara välförsedda med material för musikskolan, men kunde också medverka till ökad kännedom

om svensk musik som bara finns i manuskript (d v s merparten av nyskriven musik). Naturligtvis skulle en sådan organisation kosta pengar, men den kunde få en mycket stor kulturpolitisk betydelse. Alla som berörs av BONUS-avtalet skulle gynnas: musikskolorna, musikförlagen, upphovsmännen. Jag tänker mig att man precis som hos Svensk Musik (STIM:s informationscentral) skulle kunna köpa kopior till fast pris per sida.

Kanske kommer nya distributionsformer inom kort, baserade på IT-teknik. Fungerande teknik finns sedan länge.

I avvaktan på nya möjligheter borde det vara lätt för musikskolorna att leva med nuvarande situation, som har många

fördelar för dem: lärarna har en mycket stor frihet att skraddarsy läromedel, en extra stämma kan snabbt tas fram osv.

Moderna datorer och kopiatorer är suveräna hjälpmedel i undervisningen! Det är hög tid att inse att användningen är en självklarhet, men att den måste ske under ansvarsfulla former. Alla musikskolledare vet att så inte alltid sker. Det förekommer en rätt omfattande "svart" eller åtminstone "grå" nothandling, t ex kopior av kopior i många led, privat försäljning av upphovsrättsligt skyddad musik osv.

Jag vill inte påstå: "Om kopieringsmaskinen går sönder stannar musikskolan". Riktigt så illa är det inte, men jag tror inte på den som säger: il min

skola kopieras det inte".

Sluta reta upp er på upphovsmännen! En "löneförhöjning" med 100% kan betyda en höjning av timlönen från 5 kronor till 10 kronor!

Musikskolledarna borde försöka inse att upphovsmännen är "musikskolans folk", inte en illasinnad motpart. Några av dagens elever är morgondagens komponister, arrangörer och förläggare. De har rätt att respekteras i sin speciella verksamhet och samma rätt till skälig ersättning för sitt arbete som exempelvis musiklärare och skolledare.

Bo Ridderström

Har musikrörelsen problem?

"Det är sådana som du och det synsätt du företräder som är musikrörelsens problem...", skriver Charlie Wedin i sitt svar på min insändare i Kultursmockan nr 1/2000. Du påstår att du mellan raderna i min insändare kan utläsa att jag anser att musik- och kulturutövare är ett speciellt folkslag, och därmed förmer än alla andra. Ingalunda, Charlie, jag tycker att alla människor är unika och bör behandlas därefter. Inte betraktas som ett kollektiv, enligt känd folkrörelsemodell, utan just som individer i det man gör som idrottsutövare eller kulturutövare. Det handlar om respekt för den enskilda människan, och där vill jag påstå att musikrörelsen kommit väldigt långt.

Inom idrottsrörelsen är det på sin höjd "fixstjärnorna" som får respekt, ibland överdrivet genom att man placerar dem på piedestal. Idrottsutövandet på gräsrotsnivå styrs väldigt mycket med hjälp av Jantelagen:

"Du ska inte tro att du är något". Varför måste det vara så? Låt alla individer växa efter sina egna förutsättningar.

Du skriver också att etik, moral och respekt mm är signifikant för idrotten. Så bra då! Det är bara det att ord som etik, moral och respekt ofta visar sig betyda olika saker för olika människor. I dag är det svårt, såväl inom idrottsrörelsen som inom kulturen (och inom skolans värld bl a), att nå en sammanfattning kring de här begreppen - trots att man ofta "slänger sig"

med dem. Här behöver alla som arbetar inom en organisation sätta sig ner och diskutera fram en gemensam värdegrund. Ta med det som ett tips till dina idrottsrörelsekompisar, Charlie.

Beträffande föräldrars och ungdomars roll inom idrottsrörelsen som bingolettöförsäljare o dyl så tycker jag inte att musikrörelsen ska anamma samma modell. Delvis för att ni i idrottens svans redan urvattnat området in absurdum, men även för att jag tycker att föräldraengagemanget ska se annorlunda ut.

Nyckeln till framgång inom kulturlivet heter samspel. Tänk om vi kunde få in föräldrar och andra vuxna i ensemblerna tillsammans med barnen och ungdomarna. Vilket lyft när man har något gemensamt att jobba för! Dessutom vill jag gärna påpeka att Bingolotto väldigt starkt bidragit till att folk numera sitter hemma på lördagskvällarna istället för att gå på konserter eller umgås på dansställen och liknande.

Bingolotto har säkert gjort mycket för ekonomin i idrottsföreningarna, men det har slagit undan benen för en stor del av nöjessverige med ett minskat antal speltillfällen för musiker som följd.

Du nämner också mitt engagemang som musiker mm under O-Ringenorienteringen här i Ångermanland 1994. Det var en upplevelse att få vara med om detta jätteengagemang, men alla artister och musiker var ju med som pausin-

slag. Det var naturligtvis idrottsutövandet som var det viktiga, men varför ha några artistinslag överhuvudtaget när så få av orienterarna var intresserade av att agera publik? Jag tror säkert att många idrottare skulle vara välkomna att visa

upp sig i kultursammanhang. Min fråga är dock: skulle de nöja sig med att vara pausutfyllnad?

Christer Joald,
Chef för Musikskolecentrum,
Örnsköldsvik

Musiklärare med intresse för nyheter

EFTERLYSE

Musikförläggarna söker musiklärare samt kör- och ensemblerledare för att ge dig information om nya notutgåvor och ny utbildningslitteratur inom just ditt yrkesområde.

Är du intresserad av denna exklusiva service, sänd oss dina uppgifter om:

Ditt namn.

Din hemadress.

Det instrument eller typ av repertoar du undervisar i. Du kommer då med på vår sändlista.

Skicka dina uppgifter till:
Svenska Musikförläggareförbundet
Box 27327, 102 54 Stockholm.
Fax: 08-663 49 62
E-post: carl.lindencrona@smff.se
Hemsida: www.smff.se

FALUN – med offensiv taktik

Foto: Ulf Eklund

DANS OCH MUSIKSKOLAN
Falun Kommun

-Av Ulf Eklund-
Anfall är bästa försvar.

Det skriver Ingela Härröd-Barksjö, musikskolechef i Falun, under på. Trots en snäv budget går Dans- och Musikskolan på offensiven.

- Det är ur problemen som idéerna växer, säger hon.

Kultursmockan styr mot Dalarna för ytterligare ett nedslag i en av landets musik/kulturskolor. Tidpunkten kunde inte vara bättre vald – när vi hälsar på genomför lärare och elever en konsert- och teaterföreställning för traktens alla förskolebarn.

Det är nämligen lite av "Musikskolans vecka" på Folkets Hus i Falun. Några av skolans musiklärare arrangerar en musikalisk teaterföreställning tillsammans med elever i olika åldrar. Musikval, manus, dekor och scenkläder – allt har lärarna fixat själva och ihop med musikskoleelevernas kvaliteter blir det ett strålande arrangemang.

Det handlar om två halvtimmeslånga föreställningar varje förmiddag och det faktum att orkestern byts ut varje dag gör att närmare 150 elever ur Dans- och Musikskolan medverkar.

ENGAGERAD PUBLIK

- Jag tycker det här är jätteroligt. Det är kul att spela tillsammans och ännu roligare när publiken är så engagerad. Dessutom skadar det inte med lite scenvana, säger Christoffer Svedlund som spelar elgitarr och går i årskurs 8 på Västraskolan.

Barnen får bland annat följa prinsen på jakt efter den bortrövade prinsessan. Den goda fen och den onda draken – och självklart slutar föreställningen lyckligt.

- Snipp, snapp snut – så var denna saga slut, säger pianoläraren Turi Berglund och blåser ut ljuset. Teaterveckan tar på krafterna, men är samtidigt bland det roligaste under läsåret, fortsätter hon.

Orkestern bjuder på allt från "blinka lilla stjärna" till Nordmans

"Det är ur problemen som idéerna växer"

Foto:
Ulf Eklund

"det gör ont, men går ändå".

- Och det gör ingenting om någon låt är för svår. Eleverna spelar efter sina egna förutsättningar, säger prinsen Stefan Westberg, tillika klarinett- och saxlärare.

Att engagemanget är påtagligt och nästan går att ta på behöver vi inte ens skriva. Och vi behöver inte fråga om Ingela Härröd-Barksjö är stolt över sina lärare och elever. Dans- och Musikskolan i Falun har gjort sig känd för sin breda verksamhet och sina starka stråktidition och dagens verksamhet är synnerligen motiverad.

UTÅTRIKTAD VERKSAMHET

- Sedan 1985 har vi satsat ganska hårt på den utåtriktade verksamheten. Eleverna måste, så mycket som möjligt, få visa upp sig för publik, vilket både är utvecklande och spännande, säger Ingela Härröd-Barksjö.

Men trots engagemanget i Falun är allt naturligtvis inte bara dans på rosor. Lärarkåren räcker inte till, behovet är stort, köerna långa och musikskolans budget är relativt snävt tilltagen.

- Under de senaste åren har hela den kommunala verksamheten stramats åt och det vore ju konstigt om vi inte skulle känna av det, säger Ingela.

För ett antal år sedan fanns det till och med röster som talade om en nedläggning.

- Då blev det demonstrationer och senare tog nämnden en principbeslut om att säga ja till kommunala musikskolan. Hotet blev en ytterlighet som vändes till något positivt.

UTNYTTJAR FÖRÄLDRAR

I dag har Faluns Dans- och Musikskola en tydlig formulering hur verksamheten ska bedrivas. Verksamhet som antagits av skolstyrelsen och som bland annat innebär vuxenutbildning.

- Vi vill göra som idrotten och utnyttja föräldrarnas engagemang. Att lära sig spela ett instrument kräver mycket tid och

envishet och det är oerhört viktigt att barnen får stöd och uppmuntran, fortsätter Ingela Härröd-Barksjö.

Ett annat problem som dans- och musikskolan brottas med är svårigheten att rekrytera blåsmusiker. Därför genomför några lärare ett blåsprojekt i Svärdsjöområdet som innebär att barnen får chansen att prova sig fram. Lärarna packar bilen med blås och beger sig till huvudskolan, Svärdsjö. Där blir det tre veckor trumpet, tre veckor klarinett, tre veckor sax och så vidare - ett initiativ som inleddes med ett föräldramöte och som är mycket uppskattat.

- Föräldrarna blir delaktiga i hela processen och vi lärare får i större utsträckning arbeta tillsammans. För barnen innebär det instrumentkännedom och en möjlighet att känna efter vilket instrument som passar bäst, säger Torbjörn Isaksson, bleckblås- och brasslärare och en av initiativtagarna.

DANS- och MUSIKSKOLAN, FALUN

Kommunalt anslag: 7 500 000 kr.

Elevintäkter: 1 700 000 kr.

Chef: Ingela Härröd-Barksjö.

Utbud: Musik, dans, körsång, musik/data.

Musikpedagogisk forskning i musiklärarens tjänst?

Vi ser ofta hur teknisk och naturvetenskaplig forskning kommer fram till resultat som är bruksfärdiga; till exempel mobiltelefoner, nya mediciner eller krockkuddar. Men hur är det med musikforskning; kan den överhuvudtaget göras användbar för de som till vardags arbetar praktiskt med musikundervisning?

Från att ha varit mycket liten har den musikpedagogiska forskningen vuxit till en livaktig verksamhet. Det produceras uppsatser, rapporter och avhandlingar inom ett brett område; till exempel hur barn och ungdomar komponerar, vilka som blir musiklärare och vad som händer med dem under och efter utbildningen, hur datorer förändrar förutsättningarna för skapande och lärande, vad som sker i en blåsorkester när målsättningen förändras, "Mozartefekter", hur utbildningen uppfattas och förstås, för att ta några exempel ur mängden. Själv har jag beskrivit hur barn och ungdomar lär sig att spela ett instrument och att sjunga skolat. Nu tror jag inte att någon musikpedagogisk undersökning kan komma fram till en entydig sanning eller kan finna den optimala metoden. Till skillnad mot krockkuddar, så är musik, kultur och människor mycket mer komplexa och föränderliga företeelser. Däremot kan musikpedagogisk forskning inspirera musiklärare och musikledare till att reflektera och pröva forskningsresultaten på sin egen verksamhet och vardag. Sätten att lära sig spela är nog oändligt, liksom att det finns en mängd bra fungerande undervisningsmetoder. Trots det tycker jag att jag kan urskilja några centrala faktorer som avgör om man utvecklas eller står still i sin musikaliska förmåga. Med detta som utgångspunkt vill jag sammanfatta huvuddragen i den forskning som sysselsätter mig de senaste åren.

Imin undersökning följde jag ett antal musicerande ungdomar under ca ett och ett halvt år. Jag var med dem på lektioner, konserter, repetitioner och i hemmet. Min första "upptäckt" var att musicerandet kunde få två olika inramningar. Enkelt uttryckt så kom det att riktas antingen mot att lära sig spela eller att spela; dvs det uppstår en pedagogisk eller en

musikalisk/konstnärlig inramning av situationen. Den nioårige trumpetaren Gustav var den förste som fäste min uppmärksamhet mot detta. Följande dialog utspelades mellan oss efter en lektion:

– Lärde du dig någonting?

– Nej, inte mycket. Vi spelade.

Vad innebär då detta? Kortfattat så handlar ett pedagogiskt sammanhang om att fokusera hur man ska göra för att lära sig och kunskapsresultatet, medan ett musikaliskt sammanhang fokuserar den musikaliska helheten och flödet. En poäng i sammanhanget är att man under musiklektioner mycket väl kan skapa en musikalisk inramning – som när läraren blir förtjust i en komposition som pianoeleven presenterar, och de ägnar resten av lektionen åt att träna in och spela låten tillsammans. På motsvarande sätt kan musicerandet utanför skolan och undervisningen bli ett pedagogiskt sammanhang – till exempel när ensemblen upptäcker att de måste lära sig varandras stämmor för att få ordning på musikstycket. Jag tror att bägge inramningarna är nödvändiga för att man ska utvecklas musikaliskt. En alltför ensidig pedagogisk inramning förvandlar och förvanskar musicerandet till enbart något skolmässigt. Konst innehåller ofta förståelseformer som inte alltid låter sig beskrivas i ord och analyseras och struktureras med metodiska modeller.

Andra sidan har jag sett unga musiker som fastnat i eviga "jam" eller "happenings", därför att man saknat redskap för att distansera sig från musiken. De utvecklar inte förmågan till analys och självlärande, utan stagnerar och låter likadant repetition efter repetition tills de så småningom tröttnar. Jag tror att musiklärare har en mycket viktig uppgift i att utveckla och sammanföra de bägge inramningarna – att lyfta fram det spontana och musiska, samtidigt som man ger ord, tankar och metoder som hjälper eleven att beskriva och förstå det egna musicerandet och lärandet. Konkret kan detta till exempel innebära att musikskolornas miljö blir mindre skola och mer musik, och att man utvecklar elevernas förmåga till lyssnande och reflektion kring det egna spelandet.

En annan upptäckt jag gjorde under åren med de unga musikerna var att deras uppmärksamhet och medvetenhet var riktad mot tre olika dimensioner. Den första innehåller musikens sammanhang eller landskap. Varje musikintresserad människa, och det är nog de allra flesta på något sätt, deltar i en kontinuerlig konstruktion av vad jag kallar ett musikaliskt landskap, vilket gör musiken igenkännlig och meningsfull. Jag kan naturligtvis tycka illa om en

musikstil och tycka att den är musikaliskt meningslös för mig, men detta innebär ju faktiskt också att jag har gett den en slags innebörd som urskiljer den från annan slags musik.

Med detta menar jag ett landskap av olika stilar, klangideal, genrer, uttryckssätt, harmonik, melodik, rytmik etc. Vi skaffar oss "markörer" som signalerar var i det musikaliska landskapet vi befinner oss, och hur olika stilar hänger ihop i en slags musikalisk karta. En markör kan till exempel vara en speciell skala som skvallrar om ett musikstyckes orientalska ursprung eller aggressiviteten i gangsterrapparens textbehandling, likväl som det finns klangliga markörer som urskiljer Bach från Mozart. Det finns inget naturgivet och beständigt i detta landskap, utan det är vad vi forskare kallar kulturella konstruktioner som uppstår och förändras genom olika slags processer. Tänk bara på hur markörer för "färlig" och rå musik har förändrats sedan Bill Haleys dagar, eller hur gränsen för det atonala har flyttats fram betydligt sedan Stravinsky!

Vilken betydelse har då detta musikaliska landskap? Cecilia Hultberg skriver i en rapport att vi som musiker alltid försöker att placera musiken stilmässigt. Även om vi inte känner till musiken som vi spelar, gör vi antaganden om den och spelar därefter. Detsamma gäller nog när vi lyssnar på musik. Jag har många gånger lyssnat på musik och byggt upplevelsen utifrån vad jag trodde det var för slags musik. När jag upptäckt att jag placerat musiken helt fel i tid och rum, måste jag på något sätt omtolka min upplevelse eller rita om mitt musikaliska landskap. Det tycks vara viktigt att ge musiken ett sammanhang, det vill säga det jag kallar för att konstruera ett musikaliskt landskap. Kanske är det så att musik alltid måste relateras till något slags sammanhang för att vi ska kunna ta till oss den.

I mina intervjuer och observationer upptäcker jag en mängd situationer där musikerna orienterar sig i sina musikaliska landskap. Rockgruppen i studien prövar att skriva låtar som ska låta som vissa grungegrupper, det vill säga pojarna försöker att upptäcka och ta till sig stilens markörer, men samtidigt är de måna om att utveckla ett eget uttryckssätt.

Trumpetaren, som jag nämnde tidigare, börjar att utvecklas musikaliskt när han upptäcker att det finns en speciell musik-kärsmusik, som har vissa egna kännetecken. Folkmusikgruppen som jag följde diskuterar ofta låtarnas ursprung och karaktär, samtidigt som de prövar att förändra dem utifrån egna musikaliska idéer och infall.

En kommentar jag fick efter en repetition:

- Vi tycker om att lägga in små effekter i låtarna. Därför har vi en låt som vi börjar med ett väldigt falskt ackord. Det är så roligt att inte bara köra traditionellt, utan att lägga in ...

En spelman höll på att tappa hakan när vi spelade!

Sångerskan som vill lära sig att sjunga skolas, måste upptäcka skillnaden mellan en naturröst och en skolad röst. Detta lärande är både mödosamt och ibland problematiskt - att urskilja och tillägna sig det skolade sångsättets speciella kännetecken är inte självklart, vilket följande dialog visar:

- Hur vet du att du sjunger med huvudklang då?

- Det vet jag inte. Hon försöker få min bröstklang till huvudklang och säger att det ska surra i huvudet, men jag känner ingenting.

- Hör du någon skillnad då?

- Nej, inte värst mycket.

Alla dessa exempel är, enligt min tolkning, exempel på hur musikerna försöker konstruera och orientera sig i ett musikaliskt landskap. Om de inte lyckas med detta, kommer musiken att sakna sammanhang och därmed innebörd. Med andra ord kommer inte musiken att låta som något, och hur ska man då kunna lära sig att spela eller sjunga?

Vad blir då konsekvensen av de här resultaten för musikundervisning? Som jag ser det måste musikeleven på ett aktivt sätt möta och pröva olika slags musik och olika musikaliska sammanhang. Jag tror till exempel att vi som musikpedagoger ofta presenterar musik utan ett musikaliskt meningsfullt sammanhang. Hur mycket tango och fandango finns det i "Spanien"? Och hur ska noterade teknikövningar få den unge musikern att finna sin egen musikaliska stil och sitt eget uttryck? Självklart är olika slags övningar nödvändiga för att träna upp en vana, på motsvarande sätt som fotbollsspelaren behöver träna sin kondition på löparbanan och sin styrka på gymmet. Men känslan för spelet, vare sig det är musik eller idrott, kommer av den lätthet med vilken ögat, örat och kroppen kan röra sig i ett välbekant sammanhang.

En annan dimension handlar om hur man upplever tiden i musiken. Puls, tempo och timing är bland det svåraste och viktigaste i musikundervisning. Det kan vara svårt att känna en puls, svårt att koordinera rytmer i relation till andra stämmor, svårt att identifiera en komplex rytmisk notbild, att spela med ett dynamiskt flöde etc. En aspekt av det jag kallar musikalisk tid är skillnaden mellan flöde kontra det statiska. Musik rör sig i tiden, och en viktig funktion i musicerandet är förmågan att förutse och ställa in sig på det kommande i musicerandet, till exempel nästa ackord, tempobyte, fras etc. I mina videoinspelningar av de unga musikerna finns det många episoder där de tvekar eller fastnar i spelet. Det finns också tillfällen där musiken flyter på utan några problem, och där musikern tycks ha uppmärksamheten på helt andra saker än noter och fingrar. Jag drar därför slutsatsen att de musiker som liksom kan röra sig framåt och bakåt i musiken har fördelar framför de som är låsta i det musikaliska nuet. Jag tror att vi alltid har en förmåga att föreställa oss framtiden, det vill säga vårt medvetande är riktat både framåt och bakåt i tiden. Ta till exempel återigen den skicklige fotbollsspelaren, som i samma ögonblick han får pass-

ningen, redan "ser" hur han ska slå bollen vidare för att åstadkomma en målsituation. På motsvarande sätt "hör" och känner den erfarna musikern till exempel nästa takt.

Den stora utmaningen är hur vi som pedagoger kan träna och utveckla denna förmåga hos våra elever. Ett exempel har jag fått från Sören Åslund, som i sin pianoundervisning provat en metodik där separata taktslag ett-två-tre ... ersätts med ordningstal (första-andra-tredje ...). Eleverna tränas alltså i att räkna och känna slagets följd istället för att uppleva dem som separata enheter som sonderdelar takten och musiken. Uppmärksamheten riktas mot det föränderliga och rörliga istället för det statiska och metrisk. Åslunds exempel är intressant därför att det är ett metodiskt försök att lära musikern/eleven att uppmärksamma och förutsäga ett musikaliskt skeende.

Jag har nu presenterat några av mina resultat, de som handlar om musikens inramning, landskap och tid. Nu gäller det att gå vidare - att pröva dem i olika situationer och i diskussioner med musiklärarna ute i den musikpedagogiska vardagen. De som är intresserade är välkomna att delta!

Tomas Saar

Forskare i musikpedagogik
Musikhögskolan i Ingesund

Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

CENTRUM FÖR MUSIKPEDAGOGISK FORSKNING (MPC)

vid KUNGL. MUSIKHÖGSKOLAN erbjuder

Forskningsförberedande kurser i

MUSIKPEDAGOGIK

C-nivå 41 - 60 poäng och D-nivå 61 - 80 poäng

Vid institutionen bedrivs också forskarutbildning som leder fram till doktorsexamen i musikpedagogik.

Upplysningar om utbildningarna lämnas av prefekt Eva Öhrström tel 08/16 18 66
eller studieledare Jörgen Paulsson tel 08/16 18 61.

Fax 08/ 674 70 70 E-post mpc@kmh.se

Sista anmälningdag för kurserna 1 juni 2000
Välkommen att söka utbildning vid MPC!

STIPPELSM
Musik i Halland

och

RUM - Halland

inbjuder till

Sommarkurs orkesterspel (12-16 år)
Symfoni-, stråk- och blåsorkester

**Plönningeskolan, Harplinge
Halland**

23/7-31/7 2000

Info och anmälan: Musik i Halland, vxl 035-17 79 79
eller kursledare Krister Olsson 035-17 79 76, 0705 31 51 21

-Av Ulf Eklund-

Sinnernas samspel

- projekt som blev arbetsform i Hofors

Det började som ett projekt.

I dag är det en arbetsform i kommunal regi.

Att se, höra, lukta, smaka och känna är engagerade sinnen och känsloupplevelser som stimulerar och utvecklar.

Och något som kulturskolan i Hofors tagit fasta på.

Hofors är en liten kommun i södra Norrland där invånarantalet minskar. Men Kulturskolan har en relativt hög status – och där händer det saker.

Där kan projekt bli arbetsformer.

Det började för fem år sedan i kommunens bibliotek. Där satt kulturarbetaren Ritva Snellman som sagostundsledare.

- Jag hade den sysslan under ett par år och under den tiden upptäckte jag en smygande förändring bland barnen. De sedvanliga sagostunderna hade inte längre någon framtid, så jag bestämde mig för att ta reda på varför och vad vi kunde göra åt saken, berättar Ritva.

Hon fick snabbt kontakt med andra som dragit samma slutsats. En plan utarbetades som så småningom sattes i när kultur- och fritidsnämnden samt studieförbundet ABF bidrog med pengar.

EN HELHETSUPPLEVELSE

Bakgrunden till pedagogiken är övertygelsen om att grunden till våra liv är engagerade sinnen. Det handlar om

att binda samman ord, musik och bild till en helhetsupplevelse.

Sinnernas samspel.

Målet med "Sinnernas Samspel" är att:

* öva barns förmåga att känna och förstå känslor inför det kända och okända.

* berika fantasin, stimulera till nya och främmande tankar.

* låta barnen uttrycka sina egna känslor och erfarenheter, orientera sig i sitt liv och bearbeta egna livsproblem.

* forska i och utveckla det egna språket, egna känslor och tanken.

* inspirera till lek och skaparkraft.

* föra fram att inget är rätt eller fel, bra eller dåligt, vackert eller fult.

- När Sinnernas Samspel var i projektform vände vi oss i första hand till barn i fyra-fem års ålder. Arbetet byggde på temat: Känslorna – ilska, kärlek, glädje och rädsla. Vi träffade barnen tolv gånger, vilket

senare resulterade i en konstutställning, fortsätter Ritva Snellman.

MÄLMEDVETET ARBETE

I dag har projektet utvecklats till en arbetsform där Ritva och Elisabeth Engström-Sjöblom jobbar med direktriktade program/teman mot kommunens förskolor och grundskolans årskurs 1 och 2.

- Vi packar vår bil med instrument, sagor och rekvisita och hälsar på hos alla förskolor i kommunen. Lågstadiet hälsar på hos oss för en inledande berättarföreläsning och därefter åker vi ut till skolorna för uppföljning.

Arbetet är målmedvetet och resultatnriktat där föreläsningarna ständigt följs upp. Det krävs ett nära samarbete med alla inblandade lärare och slutprodukten blir exempelvis utställningar, uppträdanden eller sagor och dikter som sammanställs till böcker.

- Vi har även arbetat mot årskurs 3 och 4 samt årskurs 7. Då var temat kärlek, berättar Ritva Snellman och Elisabeth Engström-Sjöblom.

- Med hjälp av "Kralet Spektakel", "Kroppen", "Våra känslor", "Folksagor" och "Väsen" berättar vi och diskuterar, sjunger, rör oss, dramatiserar, målar och leker med barnen.

- Vi tror att denna arbetsform är utvecklingsbar.

Kulturen starkare ekonomiskt

Efter nedskärningar under första delen av 90-talet har kulturen i Sverige inte bara återhämtat sig utan även stärkt sin ställning. Sedan mitten av 90-talet har staten tillfört kulturen mer pengar även om det senaste redovisade året, 1998, bara fick en procent av den totala statsbudgeten, det vill säga 7,3 miljarder kronor.

Företagens pengar till kulturlivet, den omskrivna sponsringen, är fortfarande en mycket liten del av de statsunderstödda kulturinstitutionernas totala intäkter. Landets 289 kommuner satsade 6,9 miljarder kronor på kultur. Den största andelen, cirka 40 procent, går till folkbiblioteken.

Musikhögskolan byter miljö

- Kultur är rund, bibblig och rörlig. Den behövs som komplement till den mer fyrkantiga högteknologiska tillvaron, säger Gunilla von Bahr, rektor för Kungliga Musikhögskolan i Stockholm.

Redan i höst planerar hon att öppna en filial i Kista. Musik kan bli en röd tråd som genomsyrar allt från förskolor till företag.

- Vi behöver musik, konst och dans för att bli hela människor. Kulturupplevelser motverkar utbrändhet. Dessutom är det vetenskapligt bevisat att barn som ofta sjunger har lättare för att lära sig språk. Därför är musiksatsningar extra viktiga i mångkulturella stadsdelar, säger Gunilla von Bahr.

Svensk cirkus på frammarsch

Svensk nycirkus befinner sig i stark utveckling. Det senaste exemplet är Lars Rudolffssons senaste uppsättning med Cirkus Cirkör på Orienteatern, "Trix".

Dessutom samarbetar regeringen och Botkyrka kommun om en utbyggnad av cirkusutbildningen som en del av regeringens storstadssatsning. Samtidigt som det skapas en treårig gymnasieutbildning i nycirkus i Botkyrka byggs den eftergymnasiala, så kallade pilotutbildningen, ut från ett till tre år.

Ett av Ericssons gamla hus i Alby – Rotemannen – byggs om till cirkuslokal med plats även för andra kulturaktiviteter. Regeringen och Botkyrka bidrar tillsammans med vardera 20 miljoner kronor.

Som jag ser det...

Framgångens hemlighet är att aldrig släppa målet ur sikte!

Utvärderingar av olika slag är vi ganska vana vid nuförtiden. Naturligt och självklart att man utvärderar en verksamhet.

Kostar en verksamhet – vilket ju ofta är fallet i kommunala sammanhang; några ekonomiska vinster på kort sikt är det sällan frågan om – många miljoner så är det väl ganska naturligt att man som skattebetalare frågar sig: fick vi valuta för pengarna?

Resonerar man kring detta är det säkert så att i många kommuner är musik- eller kulturskolan relativt duktig på att motivera sin egen existens. Antingen på grund av att man på ett tydligt och lättfattligt sätt kunnat förklara för politiker att verksamheten är viktig med tanke på samhällets fortlevnad eller så är man duktig på att ställa upp i rätt sammanhang med konserter, föreställningar, vernissager och underhållning av olika slag och på detta sätt motivera varför man ska finnas.

Dessutom kan det vara så att musik- eller kulturskolan är duktig på att bedriva samarbetsprojekt med olika intressenter. Här vet vi alla att det finns en mängd olika parametrar som kan ha stor betydelse.

Utifrån Hörbys perspektiv, där jag är verksam, får jag nog konstatera att vi är relativt duktiga på alla dessa ovanstående exempel. Men det kan ju vara så att man inte nöjer sig med att konstatera att man gör det utan ställer frågan hur. Någon form av grundligare utvärdering kanske kan vara på plats.

I vårt fall är det så att alla verksamheter nu ska kvalitetsmätas. Så är det säkert också i din kommun. För vår del innebär det att två mål ska specialgranskas.

Inom grundskolans värld finns det ju ett krav från Skolverket på kommunerna att detta ska ske. Hos oss är det beslutat att alla nämndens verksamheter (i detta fallet Barn- och utbildningsnämnden) ska utsättas för denna mätning och självklart ska även KulturSkolan genomlysas – i den mån en kvalitetsmätning nu är en genomlysning.

Två målområden har utsetts – ett av nämnden och ett av varje verksamhet. Det obligatoriska målområdet är barn i behov av särskilt stöd och det målområde vi i Kulturskolan väljer hämtas från något av våra fem mål, nämligen att elever i kulturskolans verksamhet ska: uppleva glädje, erhålla baskunskaper, erhålla ökad självkänneträning/självförtroende, äga inflytande och öka sin förmåga till samarbete. De senare har vi sen tidigare arbetat en hel del med att konkretisera så att de är mätbara.

Målområdet barn i behov av särskilt stöd har vi däremot inte arbetat så mycket med. Frågan som genast inställer sig är; hur samarbetar vi egentligen med grundskolans lärare – där tidigare nämnda begrepp är myntat?

Eller hur samarbetar de med oss? Känner vi till de elever som finns i vår verksamhet som är i behov av särskilt stöd? Ska vi känna till det eller ska vi ta emot varje elev förutsättningslöst? Eller finns det rent av inga sådana elever hos oss? Och i så fall varför? Har musik- och kulturskolan något alldeles speciellt att tillföra innanför ramen av begreppet?

Ja, det finns många frågor som inställer sig. Vissa är lätta att svara på, andra svårare. Hos oss arbetar vi vidare med detta och går i dagarna ut med en undersökning i form av en enkät till alla våra elever för att "ta temperaturen" på verksamheten.

Dessutom blir det en grund för en del av den kvalitetsrapport som ska färdigställas till september.

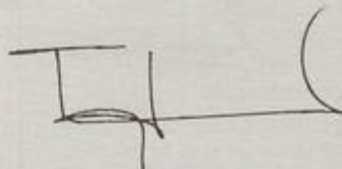
Två citat följer oss i arbetet:

"Det är framtiden jag är intresserad av eftersom jag kommer att tillbringa resten av mitt liv där"

(C F Detterring)

"Framgångens hemlighet är att aldrig släppa målet ur sikte"

(B Disraeli)

Torgny Hammarstrand
kulturskolechef i Hörby

Barn- och utbildningsförvaltningen söker

Biträdande Rektor till Sundsvalls Kulturskola

Sundsvalls kulturskola undervisar i bild, dans, drama och musik. En stor del av kulturskolans verksamhet är integrerad i grundskolans undervisning. Kulturskolan bedriver också omfattande barnkulturverksamhet. www.skola.sundsvall.se/kulturskolan/

Ditt uppdrag

Som biträdande rektor vid Sundsvalls Kulturskola kommer Du att - direkt underställd rektor - arbeta som administratör och konstnärlig ledare. Du samordnar ensembler och vår utåtriktade verksamhet.

Du är också ansvarig för vår datahantering och datakommunikation.

Dina kvalifikationer

Du har utbildning för och erfarenhet av vårt verksamhetsområde, har god pedagogisk insikt och intresse av att utveckla skolan mot uppställda mål.

Omfattning

Tjänsten är tillsvidareanställning på heltid.

Upplysningar lämnas av

Rektor AnnBritt Sörensen tel 060-19 24 93 eller 070-371 30 68

Facklig företrädare

Skolledarna, Paul Alsén tel 060-19 25 11

Lärarförbundet, Bijan Toghiani-Rizi tel 060-19 24 96, 070-717 32 68

Välkommen med din ansökan och löneanspråk **senast 25 april 2000.**

Barn- och utbildningskontoret, 851 85 Sundsvall

Värdegrunden

KLÄDDES I ORD...OCH TONER!

Värdegrundsprojektets konferens "Värden i grund och botten - att gå från ord till handling" ägde nyligen rum på Cirkus på Djurgården i Stockholm.

Intresset för konferensen var stort och över 1 200 personer från hela landet deltog.

Konferensen vände sig främst till beslutsfattare i och företrädare för organisationer och myndigheter, lärarutbildningarna samt rektorer och elever. Konferensen syftade till att presentera vilka insatser Värdegrundsprojektet gjort under värdegrundsåret för att ge en injektion till fortsatt arbete med värdegrunden.

Konferensen inleddes av Värdegrundsprojektets projektledare Gunilla Zackari som talade om hur projektet under året försökt nå ut till olika grupper. Därefter tog årets skolledare 1999, Gabriella Ekström, vid under temat att leda skolan med de demokratiska värdena i fokus. I paneldiskussionen som följde förklarade demokratiminister Britta Lejon, skolminister Ingegerd Wärnersson och kabinettssekreterare Jan Eliasson hur de ser på värdegrunden och deras vision för framtiden. Deltog i paneldiskussionen gjorde även

Mattias Schain, ordförande i Elevorganisationen, Sebastian Giwa, ordförande i SVEA och Rasmus Sjölund, Värdegrundsprojektets ungdomsråd.

Värdegrundsprojektet presenterade sedan sitt arbete och hur man genom olika målgruppsanpassade insatser stimulerat lokala samtal och diskussioner om värdegrunden. Projektet presenterade sitt ungdomsråd, de pedagogiska materialen framtagna av författarna Pernilla Stalfelt och Unni Drougge, redaktören Titti Hasselrot och fotografen Elisabeth Ohlson samt de forskarrapporter som tagits fram på uppdrag av projektet. Värdegrundsprojektet presenterade därefter sina slutsatser och sin slutbok "Värdegrunds boken - om samtal för demokrati i skolan". Elevorganisationen och SVEA berättade också om sin syn på elevinflytande och värdegrund.

Dagen varvades med inslag från Nacka Musikklasser, Sibyllans Teaterstudio, Friteatern, Vik sjöförsballetten och Modern Soul Academy.

Konferensdagen avslutades med att skolminister Ingegerd Wärnersson talade om betydelsen av ett kraftfullt arbete med värdegrunden i framtiden.

REVOLU-
TIONERÄNDE
NYHET

LYSSNA OCH LÄR av hjärtans lust.

"FRÅN ÖRA TILL HJÄRTA", av Lennart Winnberg, bygger på en ny pedagogisk metod för instrumental- och hörselundervisning. En unik kombination av att spela efter hörsel, läsa a vista, skriva ner melodier och improvisera.

Ett levande komplement till befintliga spelböcker. Boken passar samtliga instrument, alla åldrar och alla färdighetsnivåer. Den kan användas både för självstudier och i gruppundervisning, ensemble och orkester.

Pris, bok och CD: 195:- inkl moms

Musica Bassa

Tel: 0200-110 310. Fax: 031-46 20 80.

E-post: lennart@winnberg.o.se www.winnberg.o.se

28 JUNI - 2 JULI 2000
INTERNATIONELL

JAZZ
FESTIVAL
SANDVIKEN
"BANGEN"

Sveriges häftigaste storbandkurs!

"BANGEN - BANDET"

PERFEKT FORTBILDNINGSKURS FÖR MUSIKLÄRARE

26/6 - 2/7

Pris inkl. mat & logi 3.500kr
(inkl. fri entré i 3 dagar till festivalen)

Lärare:

Lasse Lindgren, trpt
Ray Andersson (USA) trbn
Magnus Lindgren, T.sax
Örjan Fahlström, Gästlärare

Tel & fax: 026-27 27 21

E-post: bangen@sandnet.se

Böcker & Flästen

Om pianospelets konst

UTGIVARE: ARTIS EDITION

...är ett testamente från en stor pedagog och personlighet med vidsträckt allmän och musikalisk kultursyn och med passionerad kärlek till musik. Heinrich Neuhaus (1888-1965) påpekar i sin bok mer än en gång att han egentligen inte är någon författare och att hans bok inte får betraktas som något metodiskt traktat i piano-spel.

Boken är en rik och inspirerande källa av pedagogiska råd och erfarenheter, men också en fascinerande ström av associationer och paralleller till musik, konst, filosofi, litteratur, arkitektur, matematik...

Att fostra en pianist

UTGIVARE: ARTIS EDITION

...är en presentation av professor Jevgenij Timakins pedagogiska metodik, utvecklad under mångårigt arbete med elever. Timakin har under många år varit verksam som pianopedagog i Jugoslavi-en. Detta har haft stor betydelse för pianoskolans utveckling i landet och för jugoslaviska pianisters internationella framgångar.

Slagverkets ord

UTGIVARE: GEHRMANS MUSIKFÖRLAG

...innehåller de vanligast förekommande slagverkstermerna på sex språk: svenska, engelska, tyska, franska, italienska och spanska. Dessutom ger Björn Liljequist enkla instruktiva illustrationer och förklaringar. En ovärderlig sammanställning och praktiskt hjälpreda för slagverkare och slagverksintresserade.

Kom igen på gitarr

UTGIVARE: GEHRMANS MUSIKFÖRLAG

...är fortsättningsdelen till Kom igång på gitarr, nybörjarskola för klassiskt finger- och ackordspel, för elever i tioårsåldern. Idén bakom materialet är att eleven ska ha roligt med musiken och lära sig så mycket notspel och teknik att hon eller han kort därefter, självständigt, kan arbeta vidare.

Jan Sejmo är huvudlärare i gitarr och gitarrorkesterledare i Borås Musikskola.

Tema tangent 3

UTGIVARE: SK-GEHRMANS MUSIKFÖRLAG

...är ett nytt läckert urval väckande, enkla arrangemang som gör livet roligare för alla klaviaturspelare. Ett härligt repertoarhäfte och en ny vitamininjektion som bjuder på stycken för uppvisningstillfällen och skolavslutningar - men framförallt är häftet ett tema för hela pianolivet.

Åse Söderqvist-Spering har varit verksam som yrkespianist och är i dag piano- och ensemblelärare i Täby Musikskola.

Från öra till hjärta - Melodier del 1

UTGIVARE: MUSICA BASSA

...ingår i Lennart Winnbergs serie spel- och hörsböcker. Melodierna har ett tonomfång på tre respektive fem toner. Böckerna är dels tänkta att vara ett komplement till befintliga instrumentalskolor, dels litteratur för hörsstudier. De lämpar sig för såväl lärarledd undervisning som för självstudier och passar alla åldrar och svårighetsnivåer.

Idén med böckerna är att lyfta upp musikupplevelsen till ett plan där förståelsen för musikteori och förmågan att läsa och skriva noter blir levande.

"Ge elever möjligheter"

- Tack vare den kommunala musikskolan har musiken dominerat hela mitt liv och det vill jag gärna dela med mig av, säger Per Nordén, en av utställarna under SMOK-konferensen i Karlstad.

Hans "Dixon" ska bli marknadsledande i skolblås.

Han vill av naturliga skäl sälja så mycket som möjligt, men att entusiasmera ungdomar att börja musicera har inte enbart ekonomiska orsaker. Han vill uppenbarligen "betala tillbaka".

- Jag har en vilja att låta företaget vara sponsor för olika evenemang och dessutom funderar jag på ett årligt stipendium till elever i landets musik- och kulturskolor, berättar Per.

Han har tagit fram en serie kvalitetsinstrument till ett mycket fördelaktigt pris och under

SMOK-dagarna i Karlstad fick han bekräftelse på intresset. Pers musikimport har agenturen på marknaden mest värnkommerade märken, exempelvis CONN-trombonen som spelas av världsartisten Christian Lindberg.

- Bättre ambassadör går inte att få i branschen, konstaterar Per som har ett särskilt hjärta till landets musikskolor.

Han är själv en produkt av musikskolan, avancerade så småningom till Linköpings skolmusikkår och livnärde sig senare som en av deltagarna i Max Rogers orkester.

Kulturskolan Miranda,

Mora, utsedd till "Årets musik- och kulturskola 1998", och en av Skolverkets arrangörer av Kulturmötesplatser, söker till sin verksamhet:

2,00 danspedagoger, med föreskriven danspedagogutbildning eftersom vi arbetar ett brett upplagt dansprogram för olika åldrar och ev. kan bli praktiskskola för Danshögskolan. Undervisning i frivillig grupper, grundskolan och gymnasieskolan där estetprogram ingår.

1,0 dramapedagog under förutsättning att ordinarie tjänsteinnehavare kommer in på sökt utbildning.

1,0 musikpedagog, gg, för klassundervisning.

0,75 bildpedagog, eftersom vår ordinarie bildspråkspedagog kommer att gå över på projekt, fortbildning och handledning.

Samtliga tjänster är ambulerande och förutsätter körkort och tillgång till egen bil.

Kulturskolan Miranda består av ca 30 helårstjänster så du som söker kommer att få gott om kollegor inom skapande verksamhet. Vi ser gärna att du som söker är nyfiken på nya saker, initiativrik, flexibel, samarbetsvillig och entusiastisk. Självklart gillar du att arbeta med barn och ungdom.

Nyutexaminerade pedagoger kommer att under provåret få en mentor i form av en erfaren kollega.

Tillträdesdag för samtliga tjänster **1 augusti 2000**.

Välkommen med din ansökan innehållande en beskrivning av dig själv, meritförteckning och löneanspråk **senast den 3 maj 2000!**

Har du frågor? Ring:

Områdeschef Ulla Israelsson, 0250-26545

Musiklärare Olle Moraeus, 0250-26546

Bildspråkslärare Vaino Ranung 0250-26612

Länsdanskonsulent Sirkka - Liisa Forslund, 0250-26611

Se också vår hemsida: www2.mora.se/miranda/

Kramfors med Höga Kusten

Kramfors kommun med ca 23.000 invånare är belägen på ömse sidor av Ängermanälven i den natursköna Höga Kusten. I kommunen finns ett väl utbyggt skolväsende med bl a gymnasium, U-landsutbildning, räddningsskola, folkbibliotek och naturbruksgymnasium. Barnomsorgen är väl utbyggd.

Kommunens läge i ett av landets naturskönaste områden ger stora möjligheter till en rik fritid och en hög livskvalité.

vi söker nu till Kulturskolan

MUSIKLÄRARE

Ref.nr 84/2000/KS
med heltidstjänstgöring och med undervisning i violin, ensemble och stråkklass.

MUSIKLÄRARE

Ref.nr 85/2000/KS
med deltidstjänstgöring, 50 % av heltid, och med undervisning i cello, stråkklass och ensemble.

Kvalifikationer ref.nr 84-85: Musikpedagogisk examen från Musikhögskola eller motsvarande.

Anställningstid: För ref.nr 84 fr o m ht -00 och tills vidare. För ref.nr 85 fr o m ht -00 t o m vt -01, med ev. möjlighet till förlängning.

Ytterligare upplysningar får Du av Sune Johansson telefon 0612/80 425.

Fackliga företrädare kan nås via kommunens växel 0612/80 000.

Tjänstbarhetsintyg avlämnas vid anfordran.

Välkommen med Din ansökan med angivande av löneanspråk och de handlingar som Du vill åberopa till Kramfors kommun, Personalkontoret, 872 80 KRAMFORS senast 2000-05-26.

Blankett för platsansökan tillhandahålls av arbetsförmedlingen och kommunens personalkontor telefon 0612/80 183.

...signerat Daniel Hellström/Jonas Andersson

Nu ska vi leda dig genom den djungel av mjukvara och program som nätet faktiskt erbjuder. Många program som är ovärderliga för din PC kan finnas att ladda hem helt gratis.

Det första du bör göra är att se till att din webbläsare är av en senare modell. Sitter du på en för gammal version kan det ibland vara så illa att den sida du vill besöka inte ens kan visas. Den senaste versionen av den vanligaste webbläsaren Internet Explorer (IE), betecknas 5.0. Den finns att ladda hem på www.microsoft.com. Netscape är den egentligen enda konkurrenten till IE. Det är ingen större skillnad mellan dessa två, men man brukar ändå fastna för en av dem. Senaste versionen av Netscape kallas Communicator och finns gratis på home.netscape.com.

Visst duger ritprogrammet Paint, som ingår i Windows 95 och 98, när man ska rita frihandsteckningar och figurer. Men det kommer ofta till korta när det gäller hantering av många olika bildformat och mer avancerade ritningar. Ett program som alltid får toppbetyg i jämförande tester med mångfald dyrare program heter Paint Shop Pro. Möjligheterna att manipulera bilder är nästan ändlösa och är därför ett verktyg som många professionella grafiker använder sig av. Programmet är enligt tillverkaren Jasc gratis i 30 dagar, varefter man som användare måste betala för produkten. Ladda hem på www.jasc.com.

Hur många gånger har man inte suttit i timmar när plötsligt nedladdningen avbryts och man får börja om på nytt? Ett program som är livsviktigt att ha i den situationen heter Getright. Med Getright som ligger och körs i bakgrunden, behöver du inte börja om från början, utan programmet startar nedladdningen från det ställe den avbröts. Övärderligt! Företaget låter användaren prova programmet och litar sedan på dennes goda samvete i hopp om att han betalar för sig. Getright hittar du på www.getright.com.

Många filer som laddas hem är i det smarta formatet "zip". Detta betyder att de är komprimerade för att ta mindre plats, dvs. kortare nedladdningstid. Att tänka på då är att man måste ha programmet Winzip installerat i sin dator - annars kommer man inte kunna öppna filen. Med Winzip kan du dels "packa upp" de zip-filer du har tagit hem, men också skapa dina egna zip-filer om du vill skicka iväg en stor fil till någon och därmed göra den mindre. Om detta låter krångligt finns det utförlig information om programmet - och möjlighet att ladda ner det - på www.winzip.com.

Ett program som bara växer i popularitet och dagligen används av flera miljoner, är ICQ. ICQ står för "I seek you" och är ett litet fantastiskt program som låter dig hålla kontakten med dina vänner när du är uppkopplad till Internet. När du installerar ICQ får du ett personligt ID-nummer, vilket innebär att du är registrerad och kan börja skapa din kontaktlista. Om du vet någon person som har ICQ kan du söka i registret efter den personen och lägga till denne i din lista. Varje gång han/hon är uppkopplad, kommer du att se det och kan skriva små meddelanden, chatta och skicka filer. Ja, möjligheterna är många. På www.icq.com hittar du mer information såväl som programmet själv.

De program vi presenterat här är bara en bråkdel av alla som florerar ute på nätet. Några bra sidor som samlar alla sådana här gratisprogram är www.download.com och www.shareware.com.

Något som är viktigt när man laddar hem program för att använda på sin dator, är att man varsamt läser genom det licensavtal, eller "license agreement", som presenteras vid installationen av alla program. Där står vad du som användare får och inte får göra med produkten.

Initiativtagaren Göran Staxäng och hans medarbetare Sofia Lindberg bjuder in till Nalen. Foto: Tommie Lindberg

Musik, kunskap och framtid teman på Festival & Forum 21

-Av Nils-Gunnar Nilsson-

Festival & Forum 21 är namnet på en kombinerad musikfestival och konferens som i höst arrangeras på anrika nöjespalatset Nalen i Stockholm. Syftet med konferensen är att presentera och diskutera vetenskapliga rön om hur musiken påverkar människor på olika sätt. Och att parallellt med detta få njuta av högklassig musik.

Målgruppen är bred och omfattar bl.a. vetenskapsmän, pedagoger, skolledare, politiker och föräldrar. Initiativtagare och stor eldsjäl i sammanhanget är musikdirektör Göran Staxäng.

- Det finns mycket forskning som påvisar hur musiken påverkar människans utveckling, säger han. Och man behöver ju inte vara fackman för att kunna konstatera att det verkligen stämmer.

I samband med musikstudier i USA kom Staxäng i kontakt med en modell, där varje skolbarn fick ett års obligatoriskt instrumentalspel. Efter ett år så fick man fortsätta om man ville och då fick man också spela i ensembler av olika slag.

- Jag blev helt fascinerad av detta system och gjorde en omfattande videodokumentation, säger Staxäng. Det blev väldigt tydligt att musik är en träning i koncentration, i konsten att lyssna, i att vara solidarisk med andra, i empatisk och social förmåga.

- Man får helt enkelt lära sig att ta hand om de svagaste i laget för att helheten ska bli bra.

ETT ENORMT FRAMTIDSKAPITAL

- För mig blev det solklart att vi här har ett enormt framtidskapital, om man sätter in det i ett större sammanhang.

Göran Staxäng har sedan aktivt agerat i dessa frågor. Han har bl.a. haft planer på att initiera en folkrörelse för att påverka skolor, politiker och vanligt folk. Och på den vägen är det. Nu sitter han som spindeln i nätet för Festival & Forum 21.

- Målsättningen är att visa vilka oerhörda vinster kultur kan generera om alla barn verkligen får egna relationer till den, t.ex. genom praktiskt utövande av

musik. Det är en vinst i både humankapital och samhällsekonomi.

FYRA HUVUDFRÅGOR

Konferensen har fyra huvudfrågor, "Vårt kulturarv - ett framtidskapital", "Barn kan - med musik", "Barnet, hjärnan och musiken" och "En timme musik om skoldagen - vad skulle hända då?". Bland föreläsarna finns flera internationella auktoriteter inom vetenskap och forskning.

Man inbjuder dessutom skolor som på olika sätt och mera konsekvent integrerat musiken i sin verksamhet. De får presentera sina projekt muntligt och dessutom exponera sig i s.k. Poster Sessions.

Ansvarig för konferensen är professor Töres Theorell vid institutionen för psykosocial medicin vid Karolinska Institutet.

KREMER, KREMERATA OCH KROUMATA

När det gäller musikfestivaldelen, så blir violinisten Gideon Kremer det stora dragplästret. Han kommer tillsammans med Kremerata Baltica, en orkester med unga stråkmusiker från Baltikum som Kremer bildat för att föra kunskaps- och kulturarvet vidare.

Vidare medverkar bl.a. slagverksgruppen Kroumata, dels med en egen konsert, dels tillsammans med Kremer och Kremerata.

Ett annat intressant inslag blir uppsättningen av West Side Story med ungdomar från hela Stockholm.

Från 31 augusti till 3 september sträcker sig detta högtintressanta arrangemang på Nalen.

**BLÅS
PÅ**

**Blåsare
handlar hos
MUSICA**

blåsexperten ab.

Sveriges m(b)esta uthyrare
på

BLÅSINSTRUMENT

Försäljning

Allt i tillbehör

Köpmangatan 5

572 30 OSKARSHAMN

Vi hör ! 0491-120 40

www.musica-blasexperten.se

**DIS - DIRIGENTUTBILDNING
I SVERIGE**

Grund- och vidareutbildning
för ensembleledare
i musikskolor och
amatörorkestrar

Nivå 1: start sep. 2000

Nivå 3: start jan. 2001

Informationsfolder och
anmälningsblanketter rekvideras
från

DIS/Per Graneld

tel: 0703-49 21 64

e-post: pgraneld@algonet.se

SMM • RUM
Sveriges OrkesterFörbund

SMoK arrangerar årligen fortbildningsdagar för musik- och kulturskolans assistenter, sekreterare och kanslister. Nu senast i februari.

Vad tycker du om fortbildningen?

Gun Danielsson,
Kulturskolan, Växjö:

- Jag tycker att föredraget "Brinnande eldsjäl eller utbränd" med Gert Ohlsson var bra och mycket givande. Diskussioner i grupper borde vi

haft lite mer tid till och ytterligare en kursdag hade inte varit så dumt. Då hade alla deltagarna hunnit lära känna varandra lite mer.

Mary Lundberg,
Musikskolan, Skellefteå:

- Det var första gången jag var med på SMoK:s fortbildningsdag och det är alltid intressant att få träffa andra som jobbar inom

samma yrke och skolprofil. Föredraget om stress och utbrändhet var bra och upplysnande, vi får som alla andra inom skolan ökade arbetsuppgifter på samma arbetstid och då är Gert Ohlssons "kom ihåg" bra att ha i bakhuvudet.

Anna-Maria Larsson,
Kulturskolan, Malmö:

- Fortbildningsdagen var ett spännande möte som gav möjlighet till diskussioner och utbyten av erfarenheter. Information och kunskap

om stresshantering är nödvändigt och föreläsaren var en brinnande eldsjäl utan att vara utbränd.

Stråkstudion
BENGT FRID
www.straakstudion.se

Borås får permanent danskompani

Sedan ett och ett halvt år finns ett litet danskompani på Älvsborgsteatern i Borås. Det är ovanligt med professionella dansare på en länsteater, men verksamheten med bland annat föreställningarna "Zonen" och "Vargklyftan" har varit så framgångsrik att kulturnämnden i Västra Götalandsregionen beslutat att permanenta ensemblen. Samtidigt sätter Västra Götalandsregionen till pengar till en ny danskonsulent för de kommande tre åren.

Försöksverksamheten utan timplan

Försöksverksamheten med utbildning utan timplan i grundskolan kommer att starta höstterminen 2000. Ansökningsperioden för kommunerna gick ut den 1 mars. Ungefär en tredjedel av kommunerna har anmält intresse för att delta i försöksverksamheten. Timplanedlegationen ska nu granska ansökningarna och välja ut de högst 80 kommuner som enligt förordningen ska få delta i försöket. Krav för att få komma med är bland annat att ha en aktuell skolplan och rutiner för kvalitetsredovisning.

Musiken i medierna för ensidig

En rad musikorganisationer har tröttnat på det ensidiga utbudet i svenska radio och TV. De menar att utbudet i medierna inte speglar alla sorters musik. Utbudet speglar heller inte bredden av den svenska skivförsäljningen, anser musikorganisationerna. För att påverka till förändring har Svenska Kommittén för Musik i Media (SKMM) bildats – en tung skara av organisationer ingår.

Järva konstskola får 302 000 kronor

Regeringen har beslutat att ge Järva konstskola ett engångsbelopp på 302 000 kronor för sin verksamhet. Järva konstskola ger en grundläggande utbildning i konstnärliga ämnen som skulptur, oljemålning, grafik och personligt bildspråk. Skolan, som ligger i Tensta, arbetar också aktivt med integration av invandrarungdomar, ungdomar från olika delar av Stockholmsområdet och från olika orter i Sverige. Skolan tar emot tolv elever per år. Utbildningen berättigar till studiestöd. 33 procent av de tidigare eleverna har gått vidare till högre utbildningar inom konstområdet.

Musikutbildning startar i Hultsfred

Det blir en musikutbildning på högskolenivå i Hultsfred. Redan till hösten börjar 35 elever en treårig utbildning med sikte på jobb som projektledare inom musik- och nöjesindustrin. De två första åren läses i Hultsfred och det sista vid Kalmars högskola.

- Det har länge funnits utbildningar i hur man spelar gitarr, men det här är nytt, säger Pär Kägefors, affärsutvecklare vid Kalmars regionförbund, till Dagens Nyheter. - Musikens industrisida har länge kämpat för att få en vetig utbildning och det här är ett genombrott. Att högskolan är med ger dessutom tyngd och seriositet.

Bok ska beröra och väcka ungas känslor

"Du! Vem!? Jag!" är den tredje och sista boken som Värdegrundsprojektet på Utbildningsdepartementet tagit fram som riktar sig direkt till barn och unga. Syftet är att bilder och texter ska beröra, inspirera, väcka känslor och få ung-

domar att fundera kring, samtala om och ta ställning i etiska frågor.

- Boken ger en bra bild av vad ungdomar funderar över i livet och lite av den förvirring ungdomar bär på, säger Ida Larsson, Värdegrundsprojektets ungdomsråd. Bokens texter är skrivna av Unni Drougge och Elisabeth Ohlson har tagit bilderna.

"Du! Vem!? Jag!" riktar sig främst till tonåringar i åldrarna 15-19 år och utgår från frågor och situationer som de kan känna igen sig i. Språkbruket i boken är medvetet valt för att spetsa diskussionen.

Förstudie om popmuseum i Skara

Arbetet med att bana väg för ett museum för populärmusik fortskrider i Skara. Det är Länsmuseum som fått anslag för att genomföra en förstudie för att belysa förutsättningarna för att satsa på ett museum för populärmusik. Den sista mars skulle förstudien vara genomförd och överlämnad till Statens Kulturråd.

Jarre och hifi-jätte gör nya butiker

Den franske musikern Jean Michel Jarre och den danska hifi-jätten Bang & Olufsen inleder ett samarbete. Jarres sparringpartner blir den danska Paris-direktören Elisabeth Sandager. Tillsammans ska de arbeta fram ett nytt koncept som ska kombinera ljus, ljud och estetik. Den första nya butiken placeras följaktligen i Paris.

Dance Direct – ny språngbräda i tiden

Sverige får en ny landsomfattande årlig musiktävling – den första i sitt slag – för elektronisk musik och dans-/klubbmusik. Ett forum via Internet avsett för musikaliska, publik och andra intresserade där vem som helst kan delta. Samtidigt med att Sverige befäster sin plats på den musikaliska världskartan utgör den moderna tekniken och landets alla lovande talanger inom den växande "moderna dans-musiken" viktiga ingredienser för en fortsatt gynnsam utveckling.

- Det är ett utmärkt tillfälle för nya förmågor att visa upp sig för en bred publik och samtidigt låta sig synas av erfarna producenter inom branschen, säger Calle Dernulf, musikproducent på P3.

**STORBANDÖSFROSSA
i KÖPING
3 juni 2000**

GÄSCARTISTER: HMLAVÄSEN

För mer info kontakta Peter Björk tel 070-377 63 82, fax 0221-256 02, e-post peter.bjork@musikskolan.koping.se

Det första miljövänliga notstället

Classic 50 är extremt starkt och slitsäkert genom att brätet och foten är gjorda av ett polymermaterial med en hållfasthet som är överlägsen metall. Man kan t.o.m. köra över notställets fot med en bil. Samtidigt har det en mycket låg vikt – endast 2,5 kg. Patenterad låsmekanism utan skruvar.

Låsbar förvaringsvagn för notställ

Ett helt nytt sätt att transportera notställ.

Mycket enkel att köra. Två stora hjul på mitten balanserar lasten och två mindre fram och bak underlättar körning upp för ramper och över trösklar. Kan köras av en person – även i trappor.

MUSICCARE

Åskvädersgatan 2, 418 34 Göteborg Tel 031-64 02 20
www.musiccare.se

Porträttet

Han ångrar att han aldrig lärde sig musicera. Han är lika lättrodd som lätt-rörd. Han tar avstånd från kommunis-men. Han blev statsråd som 31-åring och tillhör färskingarna i regeringen. Han är Thomas Östros.

Vad var det som gjorde att du satsade på politiken?
- Det är ett jättestort intresse och det är dessutom väldigt viktigt.

Har du detta intresse bemifrån?

- Ingen annan i släkten har varit politiskt eller fackligt aktiv, men vi har ofta diskuterat samhälls-frågor hemma. Spännande och hetsiga diskussio-ner om hur saker och ting bör vara.

Vilket var ditt första politiska uppdrag?

- Det var när jag fick leda en studiecirkel i SSU-facket i Västerås.

Du har snabbt kommit långt i din politiska karriär. Har du nått din drömbesättning?

- Det låter kanske som en bortförklaring, men jag har faktiskt aldrig drömt så. När man engagerar sig politiskt, tror jag inte att man gör det för kar-riären utan för att man är intresserad.

Du är tåmligen ung för att vara minister.

- Man får vara glad, så länge folk påpekar det. Det kanske inte varar så länge.

Är det en styrka eller en belastning att vara ung i regeringsarbetet?

- Både och. Blandningen mellan olika åldrar och bakgrunder tror jag är bra. Det är en väldigt styrka för en regering att ha folk som suttit med länge och är rutinerade. Då kan man också kosta på sig att ha med några "färskingar".

Hur länge ser du dig själv som en färsking?

- Det har ju gått några år nu och jag tycker väl att jag lärt mig en hel del. Men emellanåt är det fort-farande en hisnande känsla, att man över huvud taget befinner sig här. Jag blev nog själv minst lika överraskad som alla andra, när jag blev tillfrågad.

Hade du några favoritämnen i skolan?

- Historia var ett absolut favoritämne och jag tyckte också mycket om matte och samhällskun-skap.

Hur var det med musiken?

- Tyvärr blev det aldrig så att jag lärde mig spela någonting? Det var väldigt synd, tycker jag nu i vuxen ålder. Jag hoppas att det går att locka mina barn till detta. Det är en fantastisk gåva att få lära sig att skapa och musicera.

Vad betyder ämnen som musik, sång, dans och bild för våra barn och ungdomar?

- Det har en jättestor betydelse. Både när det gäl-ler rena ämneskunskaper och för hela deras per-sonlighetsutveckling. Det handlar om att ge bar-nen fler verktyg för att uttrycka sig själva och för att växa som människa. Det har dessutom betydel-se för hur man fungerar i andra ämnen.

Om det nu har en sådan stor betydelse, vilket ansvar har då skolan i sammanhanget?

- Skolan har ett stort ansvar. Det är viktigt att man ut på skolorna tänker igenom vad de här ämnena har för roll och vilken ställning dessa lära-

Att skapa och musicera är en fantastisk gåva

"Färskingen"

-Av Nils-Gunnar Nilsson-

re har. Jag blev mycket förundrad, när jag hörde oron bland studenter på musikhögskolan över att inte bli betraktade som lärare av samma rang som andra lärare.

Tycker du att man ska lagstifta för att säkerställa en rättvis och likartad musik- och kulturskoleverksamhet över hela landet?

- Nej, det tycker jag inte. Vi styr mycket med generella målsättningar och det finns alltid en frestelse att gå in och detaljstyra. Jag tycker inte att man ska göra det i första skedet.

Men hur ska vi få någon rättvisa, om man inte går in och styr?

- Det är en viktig fråga om relationen mellan stat och kommun. Kommunpolitikerna har haft en enormt svår period och jag är övertygad om att man vänt och funderat på varenda insats. Jag tycker att vi, nu när det går lite bättre, ska ge kommun-erna chansen att visa vad man kan åstadkomma. Du fick nyligen samordningsansvaret för forsknings-politiken i landet. Tycker du att det sätts tillräckliga resurser på forskning i pedagogik och lärande?

- Nej, det tycker jag inte. Det är faktiskt märkligt hur lite det sätts på forskning, med tanke på vil-ken enorm betydelse hela skolsystemet har för vårt samhälle. Det finns förstås historiska skäl, som att läraryrket inte har sin tradition i universitetsmil-jön. Ett flertal försök har gjorts för att förankra pedagogiken i en forskningsbakgrund, men man har aldrig lyckats fullt ut.

Vad tänker du göra åt det?

- I vår lägger jag en ny proposition om lärarut-bildning och där kommer jag bl.a. att trycka just på behovet av forskning. Man ändrar naturligtvis inte på 100 års tradition med en proposition, men jag vill att vi ska ta ett rejält steg framåt.

Hur ser du på en organisation som SMOK i samman-hanget?

- Det är viktigt att föra en livaktig dialog med

olika typer av organisationer och intressegrupper. Även om man som politiker i första hand ska för-söka hitta ett allmänintresse, så måste man ju söka de djupa kunskaperna där de verkligen finns.

Ge några exempel på utbildningsinsatser som du vill göra.

Kunskapssamhället får inte bli något för en liten grupp som tar för sig, medan stora grupper inte får möjlighet att njuta frukterna. Här finns mycket att göra. Det handlar om allt från vuxenutbildning till allmän förskola. Jag vill att hälften av en årskull ska kunna komma in på högre utbildning. Och vi behöver locka fler unga människor till forskning-en.

Lyssnar man på debatten i dag, så kan man tro att bredband är lösningen på alla våra problem.

Så är det naturligtvis inte. I de breda banden måste det också susa god information och kunskap-er. Där har utbildningspolitiken en viktig roll.

Namn: Björn Thomas Östros.

Ålder: 35 år.

Familj: Hustru och två barn, 7 resp. 3 år.

Bor: I villa i Uppsala.

Tjänar: 71.000 kr/mån.

Kör: Volkswagen Passat årsmod. -99.

Läser: P C Jersild och P O Enquists senaste.

Lyssnar: Gärna på P1.

Ser på TV: "Ett bra sätt att rensa hjärnan, men då ska det snarare vara Ally Mcbeal än politis-ka debatter".

Skrattar: Gärna och ofta. Senast när han läste ur boken om Sune för sin son.

Gråter: Är ganska lätttrörd.

Älskar: Familjen.

Hatar: Tråkiga saker.

Håller tummarna för: VIK Hockey.